

Annex 1: Draaiboek Veilig Huis Antwerpen¹

Inhoudsopgave

I. CONTEXT EN ALGEMEEN KADER	2
Intrafamiliaal geweld.....	2
Trauma na intrafamiliaal geweld.....	2
Complexe systemen en problemen	2
Wat is en wat doet een Veilig Huis.....	3
Opdrachten	3
Doelgroepen	4
Het kind binnen Veilig Huis.....	5
Werkinggebied en locatie.....	5
Afspraken- en regelgevend kader	6
Infodeling en gegevensverwerking.....	7
Partnerrollen	8
De verhouding tussen Veilig Huis-trajecten en de reguliere hulp- en zorgverlening	12
Overlegstructuren.....	13
Financiering.....	16
Medewerkers.....	17
Klachtenbehandeling	19
Evaluatie	19
II. WERKINGSKADER	20
Een integrale, intersectorale IFG-aanpak onder 1 dak	20
Intersectorale dossierbehandeling	20
<i>Algemene procesflow – schematisch voorgesteld</i>	22
<i>Voorafgaand aan de aanmelding</i>	25
<i>Aanmelding</i>	26
<i>Schriftelijke voorafgaandelijke informatiedeling</i>	26
<i>Triageoverleg</i>	27
<i>(Inter)sectorale opvolging en overleg</i>	32
<i>Afronding</i>	33
Consult.....	33
Lotgenotenwerking.....	34

¹ Versie september 2025

I. CONTEXT EN ALGEMEEN KADER

Intrafamiliaal geweld

Intrafamiliaal geweld (IFG) vormt één van de grootste problemen in onze samenleving en kan bestaan uit meerdere vormen, die ook nog eens samen kunnen voorkomen; partnergeweld, oudermishandeling, eengerelateerd geweld, kindermishandeling, ouderen-misbehandeling en/of siblinggeweld. Om welke vorm het ook gaat, het is een ernstig, hardnekkig en sterk onder-gerapporteerd probleem. Het geweld komt voor in alle maatschappelijke milieus en binnen alle culturen, en speelt zich af binnen diverse vormen van relaties, gezinnen en families.

Professionals van welzijns-, zorg- of justitiële diensten zien maar een beperkt aantal van de mensen die met geweld te maken hebben. De ongeveer 25.000 processen-verbaal die de politie jaarlijks opstelt in Vlaanderen, zijn maar het topje van de ijsberg, want slechts in een fractie van de gevallen volgt er een aangifte. Het is dan ook buitengewoon lastig om als betrokkene zelf tijdig aan de bel te trekken. Er gaan meestal tientallen geweldsincidenten aan vooraf. Vaak speelt een combinatie van redenen om het geweld niet te melden: schaamte, ontbreken van een vertrouwenspersoon, allerlei vormen van afhankelijkheid, emotionele banden in het gezin, bedreigingen voor de kinderen of gewoon niet weten waar hulp te zoeken. Maar de belangrijkste reden is meestal angst: voor de pleger, voor het politionele en justitiële systeem, voor de gevolgen van het zoeken van hulp of voor de reacties van anderen. Zo kan het geweld jarenlang in stand blijven.

Trauma na intrafamiliaal geweld

Intrafamiliaal geweld gaat soms over iemand nog graag zien, maar ook over afhankelijkheid en angst, en hoe dat allemaal op een verwrongen manier met elkaar verbonden kan zijn. Mensen zijn gelukkig veerkrachtig en weten zich vaak te herstellen van dat geweld. Maar dergelijke traumatische ervaringen laten sporen na in onze emoties en geest, in ons vermogen om vreugde en intimiteit te ervaren, en zelfs in ons lichaam en immuunsysteem.

Intrafamiliaal geweld heeft dan ook een verwoestende impact op kinderen en jongeren, met zware gevolgen op korte en langere termijn. Zowel op het gebied van hechting, als op dat van de fysieke, sociale, cognitieve en emotionele ontwikkeling. Of ze zelf rechtstreeks betrokken zijn als slachtoffer of blootgesteld worden aan het geweld, de impact op kinderen is even ernstig. Chronische stress verandert de waarneming, het lichaam en de vorming van netwerken in de hersenen van een jong kind structureel. Het baanbrekende onderzoek van Vincent Felitti, de zogeheten ACE-studie - ACE staat voor *Adverse Childhood Experiences* - toont overduidelijk het verband tussen traumatische jeugdervaringen en het risico op gezondheids- en psychosociale problemen op latere leeftijd. De betrokken kinderen hebben vaak grote moeite om stabiele vertrouwensrelaties aan te gaan en hebben daarnaast meer kans om later zelf in een gewelddadige relatie terecht te komen. Het geweld wordt op die manier vaak bijna ongemerkt van generatie op generatie overgedragen.

Complexe systemen en problemen

Het geweld dat plaatsvindt binnen die gezinnen², is veelal complex én gevaarlijk, want het kent vaak een herhalend en escalerend karakter. De rechtstreeks betrokkenen van het geweld blijven – anders dan bij andere geweldsvormen - vaak ook deel uitmaken van elkaars leefomgeving. Daardoor is het meestal niet

2 Met de term gezin bedoelen we in deze tekst alle mogelijke vormen van cliëntsystemen.

het eerste en niet het laatste feit. De psychische, fysieke en maatschappelijke kost van intrafamiliaal geweld is dan ook enorm. Het geweld is daarnaast verweven met allerlei problemen en risico's. Denk aan financiële, relationele of gezondheidsproblemen, huisvesting, verslaving, opvoedstress, een psychische kwetsbaarheid of trauma, problemen met agressiebeheersing, culturele factoren...

Omgaan met die gelaagdheid en verwevenheid is allesbehalve evident. Je kan die proberen in te perken of te fragmenteren, zoals professionals soms geneigd zijn te doen, maar dan maak je de situatie vaak alleen maar ingewikkelder. Bij een eenvoudig probleem volstaat een eenvoudige oplossing, maar bij complexe problemen kunnen we ons die houding niet permitteren. De uitdaging is om onderlinge verbindingen en patronen te herkennen, en gericht aan de slag te gaan met de problemen binnen dat gezin.

De enige manier om een complex probleem als intrafamiliaal geweld duurzaam te tackelen, is dan ook een systemische aanpak. Een aanpak die enerzijds aan de slag gaat met de problemen, verbindingen en dynamieken van het hele gezin, en die anderzijds individuele diensten, beleidsdomeinen en -niveaus overstijgt en verbindt. Het vraagt om een brede blik en om expertise, creativiteit en samenwerking tussen professionals van veiligheids- en hulpverleningsdiensten. Om het bijeenbrengen van allerhande vormen van ervaring, mandaat, kennis en kunde, met het oog op zowel veiligheid als welzijn. Een aanpak waarbij verschillende organisaties samen aan de slag gaan en een soort ecosysteem vormen waarin een integrale aanpak voor het gezin centraal staat. Een volhardende aanpak om gezinnen uit de vicieuze cirkel van geweld te halen. Een aanpak van lange adem met andere woorden, die vraagt om intersectorale samenwerking.

Wat is en wat doet een Veilig Huis

Veilig Huis is een **regionale netwerkorganisatie** - een niet-geïstitutionaliseerde horizontale samenwerking - die de expertise van verschillende diensten rond intrafamiliaal geweld bundelt en waarbij de diensten niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd zijn.

De hoofddoelstelling is een **duurzame, gecoördineerde en doeltreffende aanpak van intrafamiliaal geweld, door, waar nodig, een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten**³. De Veilige Huizen vertrekken daarbij van een integrale aanpak om geweld te stoppen, herhaling te voorkomen en de beschermende factoren binnen gezinnen te vergroten.

De Veilige Huizen focussen sterk op gezinnen met een ernstige en vaak complexe problematiek. Situaties waarbij er nood is aan infodeling en efficiënte intersectorale samenwerking tussen professionals en organisaties. Aan de overlegtafels en tijdens de Veilig Huis- trajecten zal altijd gezocht worden naar de minst ingrijpende vorm die ingezet kan worden om veiligheid te installeren, systemisch en afgestemd te werken en het welzijn en de veiligheid van het gezin te vergroten.

Om dat waar te maken, bundelen en verbinden Veilige Huizen de ervaring, expertise en interventies van verschillende organisaties en diensten rond intrafamiliaal geweld. Het is daarbij niet de bedoeling om bestaande werkingen te vervangen, maar om een én-én-verhaal te schrijven dat versterkend, verbindend en verbredend werkt ten opzichte van het bestaande reguliere aanbod. Die aanpak, zo veel mogelijk onder één dak, creëert een extra niveau van vertrouwen en integraliteit.

Opdrachten

Als regionale netwerkorganisatie vervult Veilig Huis daarom minimaal de volgende opdrachten⁴:

³ Art. 3, derde lid decreet Veilige Huizen.

⁴ Art. 4 decreet Veilige Huizen.

- het stimuleren, coördineren en ondersteunen van intersectorale samenwerking en van een integrale en geïntegreerde aanpak van complexe en ernstige situaties van intrafamiliaal geweld die een multidisciplinaire samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening vereisen;
- het voorzien in een cliëntgericht aanbod, dat minstens bestaat uit:
 - risico-inschatting, dossiervorming en afstemming rond cliëntsystemen die met intrafamiliaal geweld te maken hebben;
 - trajecten faciliteren, ondersteunen, actief aanbieden en opvolgen op een aanklampende en outreachende manier, met oog voor alle betrokkenen en een verhoogde aandacht voor de minderjarigen, waarbij eventueel een beroep kan worden gedaan op de werking en de expertise van de gemandateerde voorzieningen (OCJ en VK).
- deskundigheidsbevordering van professionals, die minstens bestaat uit:
 - het voorzien in advies en consult voor professionals die beroepsmatig geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld, onder meer voor wat betreft een aanmelding bij een Veilig Huis en omtrent de samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening;
 - het vergroten van de kennis en expertise van professionals over intrafamiliaal geweld, onder meer over de aanpak van intrafamiliaal geweld, de bestaande procedures en het beschikbare aanbod.
- het voorzien in en faciliteren van een aanvullend aanbod inzake intrafamiliaal geweld, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden.

Deze opdrachten worden samen vorm gegeven met de kernpartners en vormen een sterke gemeenschappelijke basis voor de verschillende Veilige Huizen in Vlaanderen, die over de regio's heen uniform wordt toegepast. Daarnaast is er voldoende flexibiliteit voor elk centrum om op basis van de lokale context, noden en mogelijkheden eigen accenten te leggen en verder te gaan dan het basisaanbod.

Doelgroepen

De doelgroep van Veilig Huis bestaat in eerste instantie uit **gezinnen** die geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld. Er kan een intersectoraal traject gestart worden met een gezin – op basis van aanmelding door een dienst of professional - als voldaan is aan volgende criteria⁵:

- Er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke en/of psychische integriteit van één of meerdere leden van het gezin in het gedrang dreigt te komen.
- Intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.
- Er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Naast deze trajecten, wordt er ook ruimte gemaakt voor het faciliteren van een aanvullend aanbod. Hierbij wordt maximaal rekening gehouden met enerzijds de taken en werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en anderzijds met lokale noden, lacunes en mogelijkheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan lotgenotengroepen, een vrijwilligerswerking, ...

Daarnaast nemen de Veilige Huizen een belangrijke rol op naar **professionals**, onder meer op het vlak van het geven van advies en consult en het vergroten van kennis en expertise. Ze begeleiden professionals in het omgaan met situaties van intrafamiliaal geweld en ondersteunen hen in hun mogelijkheden en

⁵ Art. 5 decreet Veilige Huizen.

verantwoordelijkheden omtrent die situaties. Dat zal onder meer gebeuren door hen wegwijs te maken doorheen het hulp- en dienstverlenend landschap en in de politionele en justitiële wereld. Professionals krijgen handvatten aangereikt in het omgaan met situaties, maar worden ook op hun verantwoordelijkheden gewezen wanneer er sprake is van verontrusting. Denk maar aan het maken van een parketmelding of het inschakelen van een gemandateerde voorziening wanneer dit aangewezen is. Maar ook zullen de Veilige Huizen organisaties en professionals operationeel, beleidsmatig en strategisch ondersteunen in hun aanpak van intrafamiliaal geweld. Ze vervullen onder meer een cruciale rol in het faciliteren en ondersteunen van kernpartners bij het creëren van optimale samenwerking, afstemming, verbinding en een gezamenlijke visie en taal. De centra zijn ook een ontmoetingsplaats waar professionals elkaar, elkaars werking en (on)mogelijkheden beter leren kennen.

Het kind binnen Veilig Huis

Wanneer het gaat over de veiligheid van kinderen binnen een situatie van IFG is de samenwerking van de Veilige Huizen met de jeugdhulppartners, en in het bijzonder de ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ), de, sociale diensten van de jeugdrechtbank (SDJ) en de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK), cruciaal. Het gedeeld uitgangspunt is dat het kind en zijn of haar veiligheid centraal moet staan. De impact van IFG is groot en vraagt de nodige zorg, aandacht en opvolging om alsnog de meeste kansen te bieden op een kwaliteitsvol en veilig leven voor kinderen. Hoe jonger het kind, hoe groter, ernstiger de gevolgen kunnen zijn. Gepaste hulp en opvolging zijn dan ook cruciaal om de schade in te perken en/of te herstellen. Dit vereist van professionele actoren dat ze aandacht hebben voor het kind, een bewustzijn van de gevolgen van geweld op kinderen, en een gerichte en afgestemde aanpak. Om op een goede manier samen te kunnen werken rond de veiligheid van kinderen is het belangrijk om duidelijk te omschrijven wanneer er samenwerking met dergelijke diensten dient te zijn en op welke manier we die vormgeven. Hiervoor wordt er een samenwerkingskader ontwikkeld tussen de Veilige Huizen, het Agentschap Opgroeien (OCJ en SDJ) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, alsook wordt er werk gemaakt van een uitgebreider kind- en jongerenbeleid binnen de Veilige Huizen.

Werkingsgebied en locatie

Werkingsgebied

Het werkingsgebied van Veilig Huis Antwerpen bestaat uit de regio van het gerechtelijk arrondissement Antwerpen, afdeling Antwerpen.

De meest ernstige en complexe casussen, waarvoor intensieve casusregie vereist is, worden op dit moment opgenomen voor het gehele werkingsgebied. Parallel hieraan wordt het overige aanbod van het Veilig Huis stapsgewijs uitgebreid. Hierbij werd bewust gekozen voor een gefaseerde opstart in een aantal pilootpolitiezones, waar de lokale besturen en korpsleidingen zich expliciet engageren voor een actieve samenwerking met het Veilig Huis. Vanuit deze pilootzones wordt ingezet op een geleidelijke en duurzame uitrol volgens het olievlekprincipe, met als uiteindelijke doelstelling om te evolueren naar een gebiedsdekkende werking voor de gehele regio.

Locatie

Er wordt gekozen voor het concept van een gecentraliseerde hoofdlocatie, versterkt met meerdere gesprekslocaties doorheen het werkingsgebied.

- Vanuit de Vlaamse overheid wordt gezorgd voor de financiering van een hoofdlocatie, die het centrale backoffice van het Veilig Huis zal zijn.
- Met het oog op de toegankelijkheid en laagdrempeligheid voor gezinnen die een traject binnen het Veilig Huis hebben lopen, worden daarnaast meerdere antennes/gesprekslocaties voorzien (op niveau van bijvoorbeeld een politiezone of eerstelijnszone), waarvoor het Veilig Huis facilitair

aanhaakt bij bestaande initiatieven/locaties in de eerste lijn (een sociaal huis, kruispunt, CAW-locatie...). Hier kunnen casusregisseurs of -ondersteuners hun gesprekken laten plaatsvinden, hun administratief werk uitvoeren of kan er aangehaakt worden met een lokaal/regionaal aanbod. Indien een kernpartner een dergelijke antenne/gesprekslocatie voorziet voor Veilig Huis, wordt dit expliciet opgenomen in de individuele engagementsverklaring van die partner.

Afspraken- en regelgevend kader

Omzendbrieven, overeenkomsten, convenanten, protocollen en decreet

Het kader om met de Veilige Huizen van start te gaan in Vlaanderen en ze verder te blijven ontwikkelen, werd de afgelopen jaren op verschillende manieren bekrachtigd;

- de omzendbrief in het kader van het realiseren van een gebiedsdekkende ketenaanpak in Vlaanderen mbt intrafamiliaal geweld en kindermishandeling (Beleidsraad WVG 27/3/2017);
- de bepalingen van art. 458ter van het Strafwetboek in het federale parlement op 29/6/2017, dat een nieuw kader voor informatiedeling creëert;
- de omzendbrief nr. 04/2018 van het college van Procureurs-generaal bij de hoven van beroep betreffende het casusoverleg en het beroepsgeheim dd. 15 maart 2018;
- artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens en artikel 8 van Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer;
- Op 18 april 2024 is het decreet tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen⁶ in werking getreden. Het decreet voorziet in de oprichting van de Veilige Huizen en bepaalt de doelstellingen en de opdrachten van de Veilige Huizen. Verder wordt het casusoverleg binnen de Veilige Huizen geregeld en wordt voorzien in een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens voor de Vlaamse partners.
- Op 18 juni 2025 werd een wetsvoorstel ingediend betreffende de verwerking van persoonsgegevens, bij deelname aan een overleg georganiseerd op grond van artikel 458ter van het Strafwetboek. Dit wetsvoorstel beoogt die gegevensverwerkingen te regelen voor wat betreft de deelname van onder de bevoegdheid van de federale overheid vallende deelnemers aan een overleg als vermeld van artikel 458ter van het Strafwetboek. Het wetsvoorstel neemt de essentiële elementen daartoe op en bepaalt de voorwaarden voor deze gegevensverwerking

Daarnaast worden er in alle Veilige Huizen kaderovereenkomsten opgemaakt waarbij de hoofdtekst uniform is, maar waarbij de bijlagen regionale aanvullingen en beschrijvingen omvatten. Het is belangrijk om eveneens mee te geven dat er nog enkele ontwikkelingen in voorbereiding zijn, die bijzonder relevant zijn voor partnerorganisaties die samenwerken met de Veilige Huizen. Voorbeeld hiervan zijn ressortelijke richtlijnen vanuit Parket-Generaal.

Afsprakenkaders

Zoals al meermaals aangehaald, vereist de aanpak van intrafamiliaal geweld een integrale en nauwe samenwerking tussen verschillende organisaties. Veilig Huis speelt hierin een centrale rol als coördinerende en verbindende schakel. Toch is goede samenwerking geen vanzelfsprekendheid. Om kwaliteitsvol en duurzaam samen te werken, zijn duidelijke afspraken tussen Veilig Huis en partnerorganisaties van essentieel belang. Zowel op lokaal niveau, maar ook op bovenlokaal niveau. Deze afspraken vormen het fundament van werkingskaders, die handvaten geven aan professionals op het terrein om samen te werken in dergelijke complexe materie.

⁶ Hierna: “decreet Veilige Huizen”

Om de samenwerking en afstemming op bovenlokaal niveau verder te versterken, werd er een bovenlokale stuurgroep opgericht, zoals voorzien in het Decreet Veilige Huizen. Deze brengt de vertegenwoordigers van de betrokken ministers, administraties en sectoren samen, onder het voorzitterschap van het Agentschap Justitie en Handhaving. De bovenlokale stuurgroep volgt de voortgang van de werking van de Veilige Huizen, monitort trends en cijfers, en bevordert de uitwisseling van good practices. Alsook versterkt deze de afstemming tussen verschillende beleidsniveaus (Vlaams, federaal, lokaal) en sectoren met als doel versnippering te voorkomen en gecoördineerd overleg te waarborgen. Daarnaast adviseert de bovenlokale stuurgroep over beleidsontwikkeling, signaleert structurele knelpunten en draagt bij aan een toekomstgericht beleid. Als laatste vervult deze ook een signaalfunctie door knelpunten die lokale centra overstijgen aan te kaarten en inzichten uit het veld te verzamelen.

Daarnaast zijn er bilaterale gesprekken opgestart met onze kernpartners. Deze gesprekken hebben tot doel om gezamenlijk samenwerkingsafspraken te maken en de afstemming verder te optimaliseren. Door deze intensieve dialoog kunnen we niet alleen de samenwerking op operationeel niveau verbeteren, maar ook structurele en beleidsmatige knelpunten identificeren en aanpakken, zodat we een meer geïntegreerde en efficiënte aanpak van intrafamiliaal geweld kunnen realiseren.

Infodeling en gegevensverwerking

Infodeling

Het decreet betreffende de Veilige Huizen biedt de mogelijkheid om binnen Veilig Huis casusoverleg te organiseren in het kader van een intersectoraal traject, met het oog op de bescherming van de fysieke of psychische integriteit van (een of meerdere) leden van het betrokken cliëntsysteem⁷. Dit overleg gebeurt conform artikel 458ter van het Strafwetboek, dat onder bepaalde voorwaarden het delen van vertrouwelijke informatie toelaat.

Een succesvolle intersectorale samenwerking valt of staat namelijk met een zorgvuldige informatie-uitwisseling én met het correct naleven van de gemaakte afspraken hierover. Omdat dit geen eenvoudige materie is, werd op Vlaams niveau een infodelingskader ontwikkeld dat handvatten biedt voor de betrokken partners en professionals. Daarnaast wordt een overzichtelijke FAQ opgesteld, die voor alle partners binnen Veilig Huis beschikbaar en raadpleegbaar is.

Gezamenlijk dossier

De Veilig Huizen werken met een overzichtsdoossier op gezinsniveau, binnen het op maat hiervoor ontwikkelde dossierbeheersysteem WIDA. WIDA is meer dan een administratief systeem. Het is een werkinstrument dat de gezamenlijke aanpak van geweld binnen gezinnen versterkt. Door overzicht te creëren, samenwerking te ondersteunen en het overzicht op de gehele situatie van het gezin centraal te stellen, draagt het bij aan een efficiëntere werking en – bovenal – aan betere veiligheid en zorg voor de betrokken gezinnen.

Gezien de hoog gevoelige gegevens die er verwerkt worden binnen WIDA, wordt er met de grootste zorgvuldigheid gewerkt om aan de vereisten van de nodige wetgeving te voldoen en ervoor te waken dat er op een correcte manier met data wordt omgegaan. Hiervoor zijn er intensieve trajecten met DPO's van de betrokken partnerorganisaties gelopen en lopende, alsook is er een dossier ingediend bij de Vlaamse Toezichtcommissie hieromtrent. Toegang tot WIDA wordt dan ook heel zorgvuldig geregeld. Enkel een beperkt aantal medewerkers per partnerorganisatie krijgt toegang en enkel als ze een bepaalde rol in verhouding tot Veilig Huis vervullen. Dit wordt ook actief gecontroleerd vanuit de Veilig Huis-coördinatie (minimaal jaarlijks) en teruggekoppeld naar de desbetreffende kernpartners. Er zijn eveneens duidelijke

⁷ Art. 9 decreet Veilige Huizen.

afspraken over wie welke dossiers mag openen. Alle handelingen van gebruikers worden automatisch geregistreerd, zodat er altijd kan worden nagegaan wie wat heeft gedaan. Daarnaast zal er worden ingebouwd dat gebruikers bij het openen van een dossier een reden van raadpleging moeten ingeven, zodat er gecontroleerd kan worden of hier correct mee wordt omgegaan.

Partnerrollen

Coördinatie

De strategische en operationele coördinatie van Veilig Huis Antwerpen gebeurt door het Agentschap Justitie en Handhaving, afdeling Gendergerelateerd Geweld, samen met het stadsbestuur van Antwerpen, dat mede-inrichter is.

De stad Antwerpen neemt de rol op van mede-inrichter van Veilig Huis, waarbij mede-inrichterschap een investering betekent in (strategische en operationele) coördinatie, in het betoelagen van een exclusief schakelaanbod bij kernpartners, en bijdragen aan het ondersteunend kader van een Veilig Huis. Deze investeringen gebeuren bovenop de investeringen in casusondersteuning en -regie, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden.

Kernpartners

Politie, parket, de centra voor algemeen welzijnswerk, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de vertrouwenscentra kindermishandeling, de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten van de jeugdrechtsbank, de justitiehuisen, de lokale besturen en OCMW's zijn kernpartners binnen alle Veilige Huizen. Regionaal kunnen nog bijkomende partners zich engageren als kernpartner. Deze partners werken structureel samen en delen informatie met elkaar binnen het Veilig Huis-kader. Zij vormen het kloppend hart van de werking en zetten structureel mee hun schouders onder Veilig Huis. Zij ondertekenen de kaderovereenkomst, waarbij ieders engagement wordt opgenomen in een individuele engagementsverklaring. Dit kan gaan van een minimale invulling (bv. ad hoc deelnemen aan het casusoverleg) tot een maximale invulling (bv. op structurele basis deelnemen aan het casusoverleg, alsook het vrijmaken van personeelscapaciteit om trajecten aan te gaan met cliëntsystemen), waarbij ze de volgende taken kunnen opnemen;

- aanmelden van cliëntsystemen die voldoen aan de aanmeldcriteria, waar risico-inschatting integraal deel van uitmaakt;
- informatiedeling op dossierniveau, volgens het vastgelegde infodelingskader (al dan niet structureel of op ad hoc basis) en waarbij een beperkt aantal liaisons toegang heeft tot de gedeelde WIDA-dossieromgeving;
- actief deelnemen aan (inter)sectorale overlegmomenten (al dan niet structureel of op ad hoc basis);
- het uitwisselen van informatie en kennis over de problematiek van intrafamiliaal geweld, de eigen werking en procedures, alsook over het beschikbare aanbod;
- het opnemen van een brugfunctie (van en naar de eigen organisaties, van en naar Veilig Huis);
- het opstarten en opvolgen van trajecten binnen Veilig Huis op een aanklappende en outreachende manier, met oog voor alle betrokkenen en een verhoogde aandacht voor de kinderen;
- actief betrokken zijn bij de evaluatie en optimalisering van de werking van Veilig Huis;
- beleidssignalering met het oog op eventueel beleidsadvies vanuit Veilig Huis;
- preventie en sensibilisatie m.b.t. de problematiek van intrafamiliaal geweld;
- bekendmaking van Veilig Huis en zijn werking, intern en extern;
- ...

Hieronder volgen **korte taakomschrijvingen** van de verschillende functies binnen Veilig Huis. De taken van de verschillende functies zijn niet uitsluitend gelimiteerd tot de beschreven taken, maar kunnen in overleg met diens werkgever en leidinggevendenden aangevuld/aangepast worden.

Functie	Taakomschrijving
Strategisch coördinator	De strategisch coördinator leidt Veilig Huis en staat daarbij onder meer in voor het opzetten, faciliteren, aansturen en opvolgen van de structurele intersectorale samenwerking tussen de partners. De strategisch coördinator neemt in het bijzonder de beleidsmatige en strategische leiding van het centrum op zich en heeft de eindverantwoordelijkheid. Hij/Zij zit tevens de stuurgroepen en jaarvergaderingen voor en maakt ook een jaarverslag op. Daarnaast stuurt hij/zij o.a. de operationele coördinatoren aan en waakt over het efficiënt inzetten van het personeel over de verschillende taken van Veilig Huis. De strategisch coördinator geeft ook input naar het centrale niveau / de stuurgroep met als doel een kwaliteitsvolle, klantgerichte dienstverlening te verzekeren. Het managen van een netwerkorganisatie betekent dat hij/zij daartoe de nodige verbindingen legt, zowel binnen als buiten de eigen organisatie. De strategisch coördinator blijft daarbij het brede plaatje van heel het netwerk zien.
Operationeel coördinator	De operationeel coördinator is verantwoordelijk voor de operationele leiding van Veilig Huis (o.a. organiseren teamoverleg, expertentafel, triage, opleiding, intervisie, supervisie, consult en advies, uitbouwen van specialisaties, lokale werking...), de aansturing van een team van casusregisseurs en casusondersteuners, en de ondersteuning van de liaisons van het centrum. De operationele doelstellingen worden in samenspraak met de strategisch coördinator bepaald. De operationeel coördinator staat daarnaast mee in voor een goede kennisdeling, het bevorderen van een uniforme dienstverlening binnen Veilig Huis en het ondersteunen van de strategisch coördinator binnen de netwerkcoördinatie. Als netwerkcoördinator ondersteunt hij/ zij de strategisch coördinator in het overleg met de netwerkpartners en de inbedding in het lokale netwerk. Daarnaast bouwt de netwerkcoördinator actief mee aan de verdere ontwikkeling van het Veilig Huis in afstemming met de netwerkpartners.
Administratief medewerker	De administratief medewerker helpt de coördinatoren bij het (praktisch) voorbereiden van vergaderingen, alsook door verslaggeving en verwerking hiervan. Ook kan de administratief medewerker een onthaalfunctie verzorgen en instaan voor de (brief)communicatie vanuit Veilig Huis volgens de gemaakte afspraken. Indien nodig, biedt hij/zij logistieke en ICT-ondersteuning aan de teamleden binnen Veilig Huis. Verder kan de administratief medewerker tolken aanvragen en ondersteunt hij/zij de coördinatie met het oog op het opleveren van cijfermatige beleidsinformatie en statusrapportages.
Verbindingsmedewerker politie	De verbindingsmedewerker politie vertegenwoordigt politie als kernpartner in Veilig Huis door benaderbaar te zijn voor partnerorganisaties met vragen aan/over politie, door aanwezig te zijn op intersectorale overlegtafels om daar de visie en ervaring van politie op tafel te brengen en mee te denken over veiligheid en de aangewezen aanpak van het probleem. Hij/Zij vormt de brug tussen de aanspreekpunten in de lokale politiezones en Veilig Huis. Hij/Zij volgt de instroom van dossiers vanuit politie op en geeft waar nodig feedback

	naar politie. Hij/Zij geeft <u>geen</u> opdrachten aan lokale zones met betrekking tot het politioneel onderzoek; dergelijke opdrachten zullen steeds via het Openbaar Ministerie verlopen. Hij/Zij is aanspreekbaar voor vragen/bemerkingen van politie voor Veilig Huis en van Veilig Huis naar politie. De verbindingsmedewerker bouwt ook politionele bovenlokale expertise op rond intrafamiliaal geweld, eengerelateerd geweld, stalking... Hij/Zij is benaderbaar om mee te denken over de aanpak van politie, het mee-organiseren van opleiding voor politie, het uitvoeren van een gespecialiseerde politionele risico-inschatting (zoals bij hoog-risico belaging of eengerelateerd geweld), het voorzien van coaching en consult voor collega's lokale politie...
Psycholoog	De psycholoog biedt ondersteuning aan het VH-team bij het verkennen van noden van cliënten in het kader van geestelijke gezondheidszorg en bij (het motivationeel werken naar) een eventuele toeleiding naar deze zorg, ambulant of residentieel. Hij/Zij doet dit voornamelijk in tandemgesprekken met de casusregisseur of –ondersteuner. Daarnaast kan de psycholoog ook instaan voor specifieke screening en risicotaxatie, wanneer dit nodig wordt geacht. Er werd een apart basiskader rond de rol van psycholoog ontwikkeld, dat opvraagbaar is bij de strategisch coördinator.
Kinderpsycholoog	De kinderpsycholoog heeft een ondersteunende en adviserende rol ten aanzien van de casusregisseurs- en ondersteuners. Als vaste waarde in de Veilig Huis-teams brengt hij/zij, samen met de liaisons van OCJ/SDJ/VK, expertise in over de impact van geweld op kinderen en ondersteunt casusregisseurs- en ondersteuners in het creëren van bewustzijn hierover. Hij/Zij adviseert op dossiermaat over een aangepaste aanpak voor de betrokken kinderen, waarbij oog hebben voor zowel de risico's als de ontwikkelingsnoden en denkt mee over het installeren van duurzame beschermende factoren om zo bij te dragen aan een veiligere leefomgeving op lange termijn. Daarnaast helpt hij/zij kinderen informeren over Veilig Huis op een begrijpelijke en kindvriendelijke manier, zodat zij weten wat er gebeurt en waar ze terecht kunnen. Er wordt momenteel een apart basiskader rond de rol van kinderpsycholoog ontwikkeld, dat opvraagbaar is bij de strategisch coördinator, net zoals het samenwerkingskader Veilig Huis en Opgroeien/VK in trajecten, waarbij de rolverdeling in de samenwerking nader wordt toegelicht.
Casusregisseur	Een casusregisseur staat in voor het aanbod 'intensieve casusregie': een aanklappende begeleiding en opvolging van structureel onveilige gezinnen met een zware en/of complexe problematiek van intrafamiliaal geweld. Hij/Zij neemt de coördinatie op, fungeert als aanspreekpunten stemt af met de betrokken diensten. Er is intensief contact met alle gezinsleden, en de casusregisseur gaat na wat er precies aan de hand is en wat er nodig is. Denk aan het installeren van veiligheid, het zicht krijgen op de verschillende levensdomeinen, dynamieken en patronen, het uitzuiveren van hulpvragen, het inspelen op risicofactoren en installeren van beschermende factoren met het oog op duurzame veiligheid... De intensieve begeleiding zorgt ervoor dat de casusregisseur achter de voordeur kan kijken, samen met alle betrokkenen een duidelijk plan kan ontwikkelen en waakt over de uitvoering. De casusregisseur vormt een cruciale schakel in de aanpak en opvolging van de dossiers. Daarnaast staat de casusregisseur in voor advies en consult aan professionals die met situaties van intrafamiliaal geweld geconfronteerd

	worden. Hij/Zij maakt deel uit van het regieteam. In het najaar van 2025 zal er gestart worden met het nauwer bepalen van de potentiële caseload van een voltijdse casusregisseur.
Casusondersteuner	Een casusondersteuner staat in voor het aanbod ‘casusondersteuning’. Hij/Zij gaat aan de slag met ‘gezinnen uit balans’ en bespreekt relevante thema’s zoals veiligheid, (intrafamiliaal) geweld, het effect van geweld op kinderen, verschillende levensdomeinen, ... en brengt de geweldpatronen mee in kaart. Hij/zij doet aan vraagverduidelijking en bekijkt wat er nodig is voor een gezin. Hij/zij installeert de hulp- en dienstverlening die ontbreekt en zorgt indien nodig voor intersectorale afstemming. Hiervoor verwijst hij/zij cliënten gericht door naar externe organisaties en volgt deze verwijzingen beperkt op. Hij/Zij maakt deel uit van het ondersteuningsteam. In het najaar van 2025 zal er gestart worden met het nauwer bepalen van de potentiële caseload van een voltijdse casusondersteuner.
Liaison	Hij/zij vertegenwoordigt de eigen organisatie/sector als (kern)partner op de (inter)sectorale overlegmomenten en vormt de brug tussen de eigen organisatie/sector en Veilig Huis en omgekeerd. Hij/zij deelt informatie over het gezin via het gezamenlijk overzichts dossier en op intersectorale overlegmomenten zoals de triage en de expertentafel, conform het infodelingskader. Hij/zij trekt wanneer nodig aan de alarmbel bij urgente situaties en geeft daarbij advies of zet de stappen die hij/zij kan of hoort te zetten. Daarnaast brengt hij/zij de expertise van de eigen organisatie in, denkt mee naar over de aanpak en het aanbod dat de eigen organisatie kan bieden voor het gezin. Het is de ambitie om ook een basiskader omtrent de liaisonsrol op te maken, in samenspraak met de partners. Zodra dit opgesteld is, kan dit opgevraagd worden bij de strategisch coördinator. <i>Aanvullend voor Openbaar Ministerie:</i> Hij/zij maakt (veiligheids)inschattingen m.b.t. de aangemelde situaties en betrokkenen en trekt aan de alarmbel bij urgente situaties. Hij/zij geeft advies (bv. inzake het maken van een parketmelding) en is daarnaast het aanspreekpunt voor vragen m.b.t. het justitieel traject van cliënten in een Veilig Huis-dossier. Ook neemt hij/zij een rol op in het bewaken van een correcte infodeling. <i>Aanvullend voor kindpartners:</i> Hij/zij bewaakt samen met de kinderpsycholoog het kindperspectief en de ‘kindfinaliteit’ binnen Veilig Huis, in het bijzonder vanuit de expertise van de eigen organisatie. Dit gebeurt aan de hand van probleemanalyse, informatie en advies verstrekken, het uitwisselen van kennis m.b.t. het vakgebied en dienstverlening, het binnenbrengen van de stem en veiligheid van kinderen op overlegmomenten,... Deze functie wordt verder verduidelijkt in het samenwerkingskader met het Agentschap Opgroeien (OCJ en SDJ)/VK.
Criminoloog	De criminoloog biedt gespecialiseerde ondersteuning binnen Veilig Huis, met focus op een gepaste justitiële opvolging bij intrafamiliaal geweld. Hij/zij volgt dossiers op vanuit een justitieel perspectief en fungeert hierin als aanspreekpunt voor partnerorganisaties van Veilig Huis. Door systematische deelname aan intersectorale infodeling en casusoverleg brengt de criminoloog relevante informatie in beeld. De criminoloog informeert

	casusregisseurs over lopende procedures en zorgt dat het parket kan handelen op basis van actuele informatie uit het casusoverleg.
--	--

Ad hoc partners

Deze partners zijn niet standaard betrokken bij de Veilig Huis-werking, maar wel verbonden met de werking. Hun rol kan bestaan uit:

- ad hoc betrokkenheid in Veilig Huis-dossiers en informatiedeling op dossierniveau⁸, volgens het vastgelegde infodelingskader
- een vlotte beschikbaarheid voor de Veilig Huis-medewerkers, om vragen te kunnen beantwoorden over de eigen werking en procedures, alsook over hun beschikbare aanbod;
- betrokkenheid bij de evaluatie en optimalisering van de werking van Veilig Huis;
- de alertheid voor de problematiek van intrafamiliaal geweld;
- preventie en sensibilisatie m.b.t. de problematiek van intrafamiliaal geweld;
- bekendmaking van Veilig Huis en zijn werking, intern en extern;
- ...

De verhouding tussen Veilig Huis-trajecten en de reguliere hulp- en zorgverlening

Veilig Huis functioneert binnen een breed netwerk waarin reguliere hulp- en zorgorganisaties – zoals CAW, CGG, OCMW en jeugdhulp – een onmisbare rol vervullen. Deze organisaties beschikken over specifieke opdrachten en expertise en maken als kernpartners integraal deel uit van de werking van Veilig Huis. Zij combineren twee rollen: enerzijds de uitvoering van hun reguliere opdracht als hulp- of zorgverlener, anderzijds het actief bijdragen aan de gezamenlijke aanpak van intrafamiliaal geweld.

Binnen de VH-trajecten van casusondersteuning en intensieve casusregie ligt de focus van Veilig Huis op het versterken van veiligheid, het samenbrengen van intersectorale partners en het initiëren of afstemmen van noodzakelijke acties. Dit kan zowel aanvullend zijn op bestaande hulp als in situaties waar hulp ontbreekt, moeilijk op gang komt of onvoldoende afgestemd is. De kernopdracht bestaat uit het verbinden van sectoren, het inschatten van risico's en het bevorderen van een gezamenlijke aanpak met gedeelde verantwoordelijkheid. Op die manier wordt versnippering tegengegaan en ontstaat er een gedragen plan met duidelijke afspraken en opvolging.

In de opstartfase wordt steeds een verkennend proces doorlopen: de casusregisseur of -ondersteuner brengt de situatie in kaart, bouwt vertrouwen op en verheldert eerste hulpvragen. Hoewel dit vergelijkbaar is met het werk van een reguliere hulpverlener, onderscheidt Veilig Huis zich door de intersectorale context waarin dit gebeurt. Gedeelde informatie, gezamenlijke risico-inschatting en expliciete afspraken over terugkoppeling en afstemming zijn hierbij bepalend.

Zowel reguliere hulpverleners als casusregisseurs of -ondersteuners bij Veilig Huis werken met gezinnen in kwetsbare situaties, brengen hulpvragen in beeld, stimuleren verandering en zoeken afstemming met het netwerk. De gemeenschappelijke uitgangspunten zijn veiligheid, samenwerking, traumasensitiviteit en aandacht voor het gehele systeem. Deze gedeelde basis creëert ruimte voor efficiënte samenwerking, met wederzijds begrip en erkenning van ieders rol. Het bundelen van expertise draagt bij aan duurzame oplossingen die aansluiten bij de noden van gezinnen.

Het onderscheid tussen beide ligt in het kader en de opdracht. Casusregisseurs of -ondersteuners van Veilig Huis hebben een specifieke focus op veiligheid en intersectorale afstemming. Zij zijn geen

⁸ Ad hoc partners hebben geen toegang tot de gedeelde WIDA-dossieromgeving;

hulpverleners in de diepte, maar regisseurs die bruggen slaan tussen gezin, hulpverlening, zorg, politie en justitie. Hun rol is het verbinden van verschillende perspectieven en het faciliteren van een gezamenlijk plan. De trajecten van Veilig Huis vervangen de reguliere hulpverlening niet. Integendeel: zij versterken en ondersteunen deze, door gerichte toeleiding naar gepaste – vaak gespecialiseerde – hulp mogelijk te maken, door het opstarten of vasthouden van trajecten te faciliteren en door de aansluiting bij de noden van gezinnen te verbeteren. Op die manier blijft de reguliere hulpverlening in positie, met duidelijke opdrachten, afspraken en – indien nodig – opvolging.

Een sterke samenwerking tussen reguliere hulp- en zorgverlening en Veilig Huis is essentieel. Niet vanuit concurrentie, maar vanuit complementariteit en gedeelde verantwoordelijkheid in complexe situaties. Veilig Huis biedt een netwerkstructuur die richting geeft, coördineert en ruimte creëert voor veiligheid, hulp- en zorgverlening. Altijd in partnerschap en met respect voor ieders opdracht. Het gezamenlijke doel blijft onveranderd: duurzaam stoppen van geweld, herstel voor gezinnen en een veilige ontwikkelingsomgeving voor kinderen.

Overlegstructuren

Strategische/beleidsmatige overlegstructuur

Overleg	Frequentie	Samenstelling	Doelstelling van overleg
Regionale stuurgroep	Minimaal 2x per jaar	• Voorgezeten door strategisch en netwerkcoördinator Veilig Huis • De kernpartners ontvangen hiervoor allen een uitnodiging, maar zijn vrij om hier op in te gaan • Sommige kernpartners verkiezen om zich te laten vertegenwoordigen door een andere kernpartner.	• Opvolgen van en advies geven m.b.t. het strategische beleid en de inhoudelijke werking en uitbouw van Veilig Huis Antwerpen; • Het voorbereiden van de Jaarvergadering; • Opstarten van thematische werkgroepen in functie van de verdere ontwikkeling van Veilig Huis Antwerpen; • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen.
4 sporen overleg	Maandelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Vertegenwoordiging vanuit kernpartners.	Inhoudelijke werking en uitbouw van Veilig Huis Antwerpen
Dagelijks bestuur	Maandelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Vertegenwoordiging vanuit kernpartners.	Logistieke werking en huisvesting Veilig Huis Antwerpen
Visiedagen	Periodiek	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Vertegenwoordiging vanuit kernpartners.	Verdiepen van en voorbereiden op het strategische beleid en de inhoudelijke werking van Veilig Huis Antwerpen.
Regionale jaar-vergadering	Jaarlijks	• Voorgezeten door strategisch en netwerkcoördinator Veilig Huis • Alle kernpartners worden hierop uitgenodigd, ook	Opvolgings- en evaluatiemoment om de realisatie van de doelstellingen van Veilig Huis te bespreken;

		diegene zich op de stuurgroep laten vertegenwoordigen door een andere kernpartner. Zij ontvangen hiervoor allen een uitnodiging, maar zijn vrij om hier op in te gaan	• Mogelijkheid tot inspraak op strategische, inhoudelijke en procesmatige beslissingen • Mogelijkheid tot inspraak om bepaalde beslissingsbevoegdheden aan de Stuurgroep te delegeren; • Het goedkeuren van wijzigingen aan bijlagen van de kaderovereenkomst; • Het goedkeuren van nieuwe of aangepaste engagementsverklaringen; • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen.
--	--	--	---

Operationele overlegstructuur – casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek (art. 9 decreet Veilige Huizen)

Overleg	Frequentie	Samenstelling	Doelstelling van overleg
Triage-overleg	Wekelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Vertegenwoordiging vanuit Openbaar Ministerie • Vertegenwoordiging vanuit Lokale Politie (via verbindingspersonen politie) • Vertegenwoordiging vanuit gemandateerde voorzieningen (onderling te regelen tussen OSD en VK) • Vertegenwoordiging vanuit kernpartner CAW, lokaal bestuur, AJH / Aangestelde casusregisseurs	• Intersectorale bespreking van aangemelde dossiers met het oog op het al dan niet aanbieden van een actief vervolgtraject binnen Veilig Huis • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen
Expertentafel	(Twee-) wekelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Alle betrokken kernpartners die een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of hun specifieke inhoudelijke expertise. • De personen en organisaties die uitgenodigd worden kunnen zich op dit casusoverleg laten vertegenwoordigen door een vaste liaison. • Ad hoc vertegenwoordiging van kernpartners die een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren aan de	• Intersectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op officiële infodeling, intersectorale afstemming en samenwerking, veiligheidsinschatting en -afspraken, expertisedeling, ... • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen

		geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of hun specifieke inhoudelijke expertise.	
Netwerk-overleg	Wanneer noodzakelijk	• Voorgezeten door coördinatie of casusregisseur/ casusondersteuner Veilig Huis • Alle rechtstreeks betrokken professionals die een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of hun specifieke inhoudelijke expertise. • Uitzonderlijk kunnen cliënten ook aansluiten, mits de nodige afspraken.	• Intersectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op officiële infodeling, intersectorale afstemming en samenwerking, veiligheidsinschatting en -afspraken, expertisedeling, ...
Bilaterale contacten met casusregisseur	Wanneer noodzakelijk	• Contacten tussen een casusregisseur en een rechtstreeks betrokken professional die een noodzakelijke bijdrage kan leveren aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van diens betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of diens specifieke inhoudelijke expertise.	• Intersectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op officiële infodeling, intersectorale afstemming en samenwerking, veiligheidsinschatting en -afspraken, expertisedeling, ...

Operationele overlegstructuur - teamoverleg

Overleg	Frequentie	Samenstelling	Doelstelling van overleg
Ondersteunings-team	Tweewekelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis of afgevaardigde • Casusondersteuners • Psycholoog en/of kinderpsycholoog Veilig Huis wanneer aangewezen i.k.v. een noodzakelijke bijdrage aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of hun specifieke inhoudelijke expertise.	• Sectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op sectorale afstemming en samenwerking, expertisedeling, opmaken en bespreken van (een voorstel van) het plan van aanpak, ondersteuning door teamgenoten, ... • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen

Regieteam	Tweewekelijks	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis of afgevaardigde • Casusregisseurs • Psycholoog en/of kinderpsycholoog Veilig Huis wanneer aangewezen i.k.v. een noodzakelijke bijdrage aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem of hun specifieke inhoudelijke expertise.	• Verdeling van dossiers • Sectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op sectorale afstemming en samenwerking, expertisedeling, opmaken en bespreken van het plan van aanpak, ondersteuning door teamgenoten, ... • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen
Teamvergadering	Periodiek	• Voorgezeten door (team)coördinatie • Casusregisseurs en -ondersteuners • Psycholoog en/of kinderpsycholoog Veilig Huis • Administratief medewerker	• Bespreking organisatorische en praktische elementen van de werking • Terugkoppeling van vormingsmomenten • Terugkoppeling beleid- en werkkaders • ...
Polpar-overleg	Minimaal 2x per jaar	• Voorgezeten door coördinatie Veilig Huis • Vertegenwoordiging vanuit Openbaar Ministerie • Vertegenwoordiging vanuit Lokale Politie (via verbindingspersonen politie) • Vertegenwoordiging vanuit het centrale niveau van de Veilige Huizen (via strategisch adviseur politie, parket en intersectorale samenwerking)	• Opvolgen van de politionele/justitiële (samen)werking en operationele processen binnen Veilig Huis • Signaleren van knelpunten en beleidssignalen

Financiering

Vanuit het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving, afdeling Gendergerelateerd Geweld, worden recurrente middelen voorzien voor de coördinatie en werking van Veilig Huis, samen met het stadsbestuur van Antwerpen, dat mede-inrichter is.

- **Personeel**
 - Strategische coördinatoren

- Operationeel coördinatoren
- Casusregisseurs
- Psychologen
- Kinderpsychologen
- Criminoloog
- Administratief medewerkers
- **Werking- en beleidskosten**
 - Hoofdlocatie per centrum (i.s.m. het Vlaams Facilitair Bedrijf)
 - Ontwikkeling, onderhoud en opvolging van een dossierbeheersysteem
 - Inter- en supervisie en bepaalde vormingen en trainingen
 - Communicatie en netwerking (website, communicatiematerialen, netwerkbijeenkomsten, conferenties...)

Vanuit het **Vlaams Departement Zorg** worden structurele middelen voorzien voor verschillende welzijnsorganisaties (CAW, Agentschap Opgroeien en Vertrouwenscentrum Kindermishandeling) en de geestelijke gezondheidszorg (CGG), met het oog op de samenwerking binnen Veilig Huis en op versterking van gespecialiseerde behandeling in IFG-situaties.

Ook vanuit de **andere (kern)partners** worden middelen voorzien voor de werking van de centra.

- **Personeel**
 - Voldoende capaciteit per partner voor het aanmelden van een dossier, opmaken van een overzichtsdossier en/of het doen van opzoekingen in de eigen systemen en aanvullingen in het dossierbeheersysteem.
 - Liaison met het oog op vertegenwoordiging van de eigen organisatie/sector op de (inter)sectorale overlegmomenten en om de brug te vormen tussen de eigen organisatie/sector en Veilig Huis en omgekeerd. Deze deelt informatie over het cliëntsysteem namens de kernpartner via het gezamenlijk overzichtsdossier, conform het infodelingskader.
 - Financiering door deelnemende lokale besturen van één of meerdere lokale casusondersteuners (1 VTE per 50.000 inwoners). Ook andere partners kunnen casusregisseurs/-ondersteuners voorzien.
- **Werking- en beleidskosten**
 - Lokale gesprekslocaties of antennes (op niveau van bijvoorbeeld een politiezone of eerstelijnszone), die minimaal bestaan uit gesprekslokalen en bureelruimten zodat casusregisseurs en -ondersteuners van daaruit kunnen werken en cliënten kunnen ontvangen.

Medewerkers

Mandaat

Alle professionals die deelnemen aan het casusoverleg beschikken over een mandaat om namens hun eigen organisatie een constructieve bijdrage te leveren aan de intersectorale aanpak van intrafamiliaal geweld. Zij hebben ruimte om cliëntinformatie te delen met de andere deelnemende diensten binnen de bestaande wettelijke kaders. Binnen de eigen organisatie fungeren de deelnemende professionals als vraagbaak en contactpersoon van collega's voor bepaalde informatie, vragen en advies.

Aansprakelijkheid

Alle kernpartners die liaisons afvaardigen naar het Veilig Huis blijven aansprakelijk voor de eigen activiteiten en deze van de eigen werknemers. Het Veilig Huis voorziet in het samenwerkingsmodel en neemt hierin niet de verantwoordelijkheden van de kernpartners over.

Instructierecht

Binnen Veilig Huis werken professionals van verschillende organisaties samen aan de aanpak van intrafamiliaal geweld. Elke medewerker blijft echter in dienst van zijn of haar eigen organisatie. Dat betekent dat de oorspronkelijke werkgever verantwoordelijk blijft voor het personeelsbeleid, zoals arbeidsvoorwaarden, toezicht en eventuele disciplinaire maatregelen. Met andere woorden: elke partnerorganisatie behoudt het volledige werkgeversgezag over haar eigen medewerkers.

De medewerkers die deelnemen aan het Veilig Huis, blijven juridisch verbonden aan hun eigen werkgever. Ze kunnen dus nooit beschouwd worden als werknemer van een andere organisatie binnen het Veilig Huis. Een andere partner of werkgever mag dus ook geen instructies geven die raken aan het werkgeversgezag van de oorspronkelijke werkgever.

Toch vereist het dagelijks werk binnen het Veilig Huis wél afstemming en samenwerking tussen medewerkers van verschillende organisaties. Daarom erkennen de partners dat het in de praktijk nodig is dat medewerkers elkaar operationele aanwijzingen geven om de werking van het Veilig Huis te stroomlijnen. Denk bijvoorbeeld aan afspraken over het werkproces, de verslaggeving, het reserveren van vergader- of gesprekslokalen, ... De coördinatie van het Veilig Huis heeft binnen dit kader ook een beperkte instructiebevoegdheid. Volgens artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 mag de coördinatie enkel instructies geven die nodig zijn voor:

- de goede werking van het Veilig Huis,
- het naleven van gezamenlijk afgesproken werkprocessen,
- en de onderlinge afstemming tussen de betrokken medewerkers.

Deze instructies mogen nooit ingrijpen op het werkgeversgezag van de uitzendende organisatie.

Zorg voor alle medewerkers

De medewerkers van het Veilig Huis werken dagelijks in zware dossiers, met de nodige risicofactoren, problemen en allerhande mogelijke issues. Dat vraagt veel van hen. Het is dan ook cruciaal om hen optimaal te ondersteunen en op te volgen via een goed uitgewerkt traumasensitief, welzijns- en veiligheidsbeleid.

- **Veiligheidsbeleid:** er is een veiligheidsbeleid op maat uitgewerkt met de nodige afspraken en investeringen (bv. mobiele noodknoppen, opleidingen inzake 'omgaan met agressie',...). Deze kunnen opgevraagd worden bij de strategisch coördinator van Veilig Huis.
- **Opleiding:** elke medewerker krijgt een basisopleiding (over werken met het dossiersysteem, de afspraken rond infodeling en omgaan met informatie, de werking van de verschillende partners, IFG-theorie, omgaan met kinderen...) die minstens halfjaarlijks georganiseerd wordt. Daarnaast wordt er regelmatig opleiding voorzien rond allerhande IFG-gerelateerde thema's, gezamenlijk en/of op maat van elke medewerker of team.

- **Opvolging, teamoverleg, intervisie en supervisie:** elke medewerker van het Veilig Huis zal opgevolgd worden door de coördinatie (zie bepalingen instructierecht). Zij zullen daarbij proactief oog hebben voor het welzijn van de medewerkers en hierover het gesprek aangaan, wanneer gewenst of nodig. Hun deur staat altijd open, ongeacht het onderwerp. Daarnaast investeert de coördinatie in de teamwerking en -vorming en structurele overlegmomenten, zowel sectoraal als intersectoraal.

Het is zeker voor de casusregisseurs en -ondersteuners essentieel dat zij dossiers kunnen bespreken met rechtstreeks betrokken professionals, maar ook met hun team en dat er beslissingen genomen worden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De kracht zit ook hier in (intersectoraal) samenwerken en weten dat je er nooit alleen voor zal staan. De coördinatie voorziet ook intervisie en supervisie.

- **Ondersteuning bij agressie-incidenten:** wanneer er een incident gebeurt binnen de werking van het Veilig Huis, wordt dat altijd geregistreerd. Zowel bij de moederorganisatie als bij het Agentschap Justitie en Handhaving. Er is een procedure uitgewerkt in verband met het omgaan met

agressie-incidenten, en het snel regelen van psychologische bijstand. Dit is te bevragen bij de strategisch coördinator.

Klachtenbehandeling

Cliënten moeten op verschillende manieren hun ontevredenheid of klacht kunnen aangeven. Dat kan zowel mondeling, per e-mail of per brief.

- Wanneer een cliënt zijn ontevredenheid of klacht rechtstreeks tegen een Veilig Huis-teamlid uit, dan zal deze de nodige duiding geven en indien nodig verwijzen naar de klachtenprocedure. De coördinatoren van het centrum zullen hiervan telkens onmiddellijk op de hoogte worden gebracht.
- Wanneer de klacht/melding bij de coördinatoren binnenkomt, zullen deze eerst de aard van de klacht bekijken.
 - Klachten over de werking van het centrum, inclusief de methodiek en de coördinatoren, worden opgenomen binnen de klachtenbehandeling van het Agentschap Justitie en Handhaving.
 - Klachten over de dienstverlening van een Veilig Huis-teamlid, worden binnen de klachtenprocedure van die betreffende organisatie opgenomen. Er zal gevraagd worden aan de desbetreffende organisatie om feedback te bezorgen aan de coördinatoren van het centrum.
- Als zou blijken uit de klachtelementen dat een coördinatie van klachten aangewezen is, zal de klachtenbehandeling van het Agentschap Justitie en Handhaving hiervoor instaan en zal deze voor een integraal antwoord zorgen.

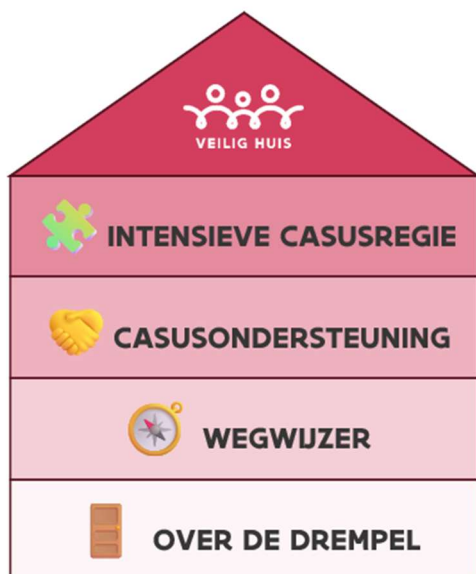
Evaluatie

Om de werking van de Veilig Huizen systematisch te versterken, wordt een PDCA-cyclus (Plan–Do–Check–Act) gehanteerd als methodiek voor continue verbetering. Deze cyclus verloopt regionaal, waarbij elk Veilig Huis samen met de betrokken kernpartners prioritaire verbeterpunten vastlegt op basis van zowel objectieve gegevens als kwalitatieve ervaringen uit de praktijk. Deze regionale verbetercycli worden steeds afgestemd op het hoger beleidskader binnen Vlaanderen, zodat lokale leerpunten maximaal benut worden en bijdragen aan een gezamenlijke kwaliteitsontwikkeling. Op die manier ontstaat een geïntegreerde aanpak die zowel regionale eigenheid respecteert als de Vlaamse beleidsdoelstellingen versterkt, met blijvende aandacht voor samenwerking, transparantie en resultaatgericht leren.

In het verlengde hiervan zal er ook worden gekeken op welke manier er impactmeting kan gebeuren. Het is immers essentieel om niet enkel de interne werking te optimaliseren, maar ook de maatschappelijke effecten van de tussenkomsten van de Veilig Huizen in kaart te brengen. Daarom willen we op een methodisch en wetenschappelijk onderbouwde manier laten onderzoeken in welke mate de interventies bijdragen aan meer veiligheid, het installeren van duurzame hulpverlening en het verminderen van herhaald slachtofferschap. De resultaten kunnen dan fungeren zowel als toetssteen voor het gevoerde beleid maar ook als hefboom om de effectiviteit van de samenwerking verder te verhogen.

II. WERKINGSKADER

Een integrale, intersectorale IFG-aanpak onder 1 dak

Deze afbeelding is een wat versimpelde voorstelling van de werking van de Veilige Huizen. Er werd gekozen voor de metafoor van een huis. In de praktijk zien we dat fysiek samenwerken onder één dak een enorme meerwaarde heeft op het vlak van vlotte afstemming, verbinding en vertrouwen. Maar we combineren dat met lokale antennes, bijvoorbeeld op niveau van een politie- of eerstelijnszone, zodat gezinnen dicht bij huis verder geholpen kunnen worden. Deze antennes worden ter beschikking gesteld door een lokaal bestuur of een andere lokale partner.

Het huis geeft een overzicht op hoofdlijnen van de belangrijkste opdrachten van het Veilig Huis, die allemaal uitgaan van intersectorale samenwerking en een integrale en geïntegreerde aanpak van intrafamiliaal geweld.

- **OVER DE DREMPEL** (spoor 0): een laagdrempelig aanbod inzake intrafamiliaal geweld (bijv. lotgenotengroepen), rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en op basis van lokale noden, lacunes en mogelijkheden.
- **WEGWIJZER** IFG (spoor 1): deskundigheidsbevordering van professionals, via advies, consult, opleiding, ...
- Intersectorale dossierbehandeling:
 - **CASUSONDERSTEUNING** (spoor 2): een ondersteunende aanpak voor gezinnen waarin verschillende stressfactoren aanwezig zijn waardoor ze uit balans raken
 - **INTENSIEVE CASUSREGIE** (spoor 3): een intensieve, aanklampende aanpak van gezinnen met een zware en/of complexe problematiek van intrafamiliaal geweld

Intersectorale dossierbehandeling

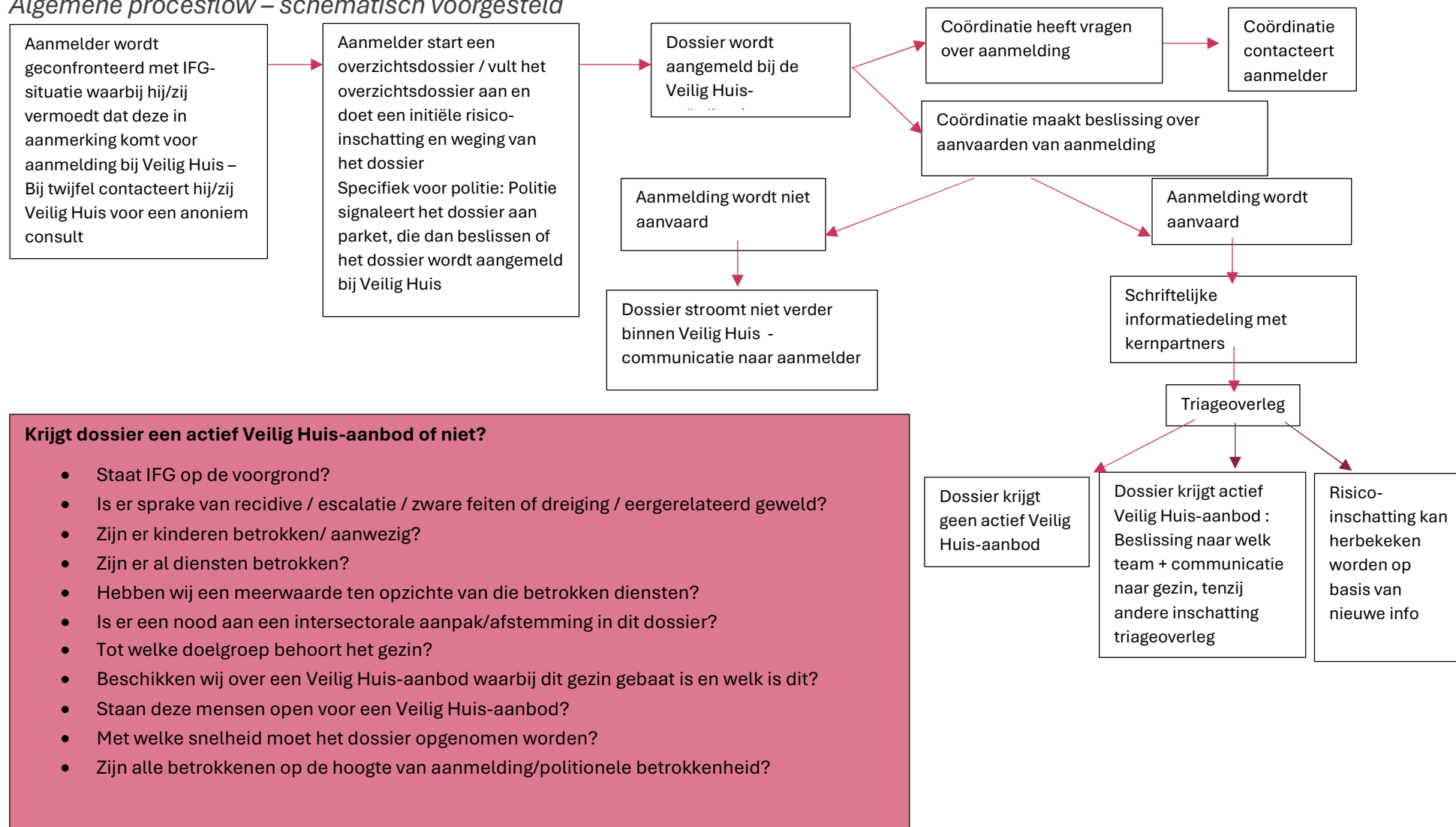
Op de volgende bladzijden wordt eerst een schematisch overzicht gegeven van de dossierstroom, waarna deze per processtap toegelicht wordt, alsook het mogelijk aanbod vanuit het Veilig Huis.

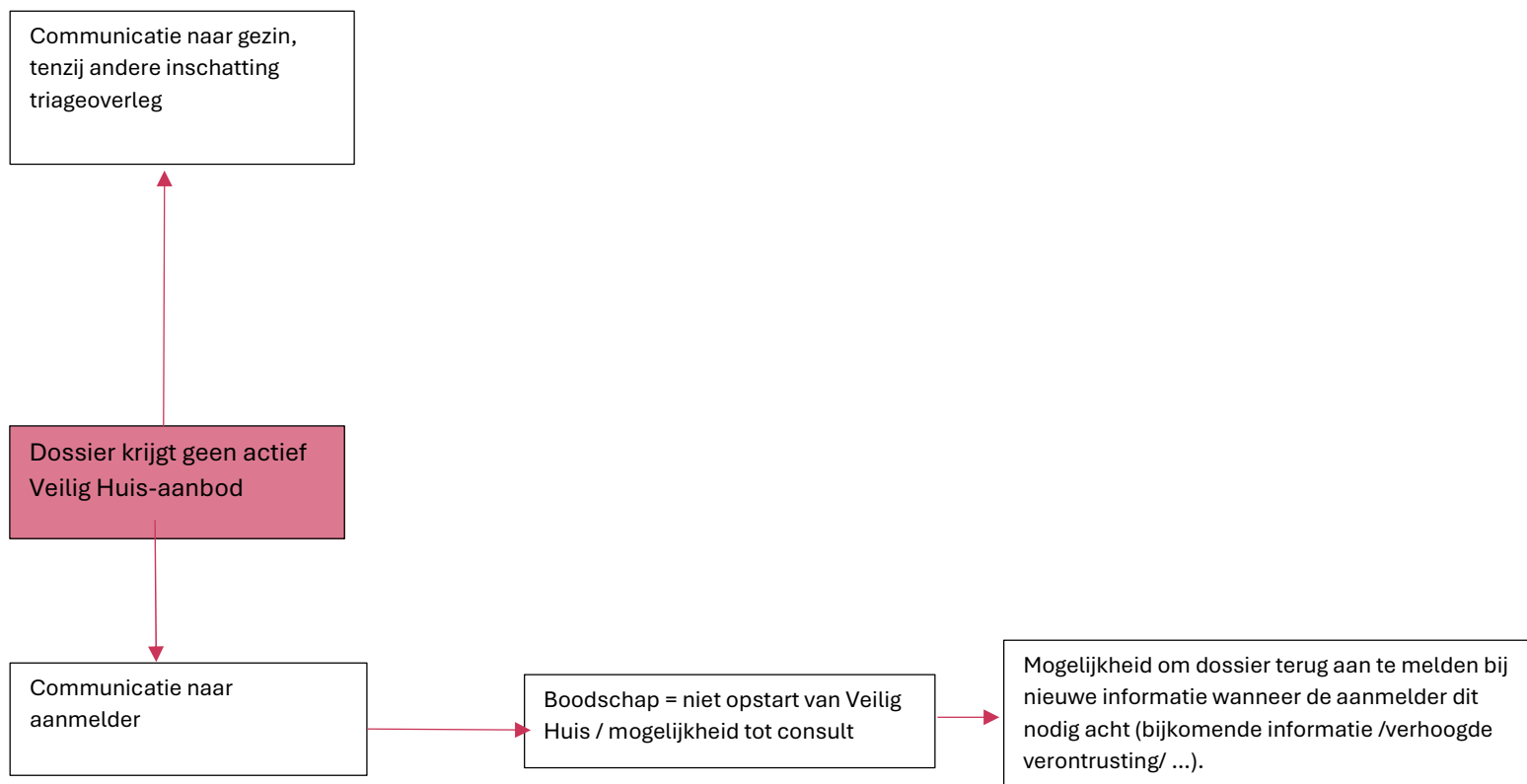
Hierover willen we wel enkele algemene aandachtspunten meegeven:

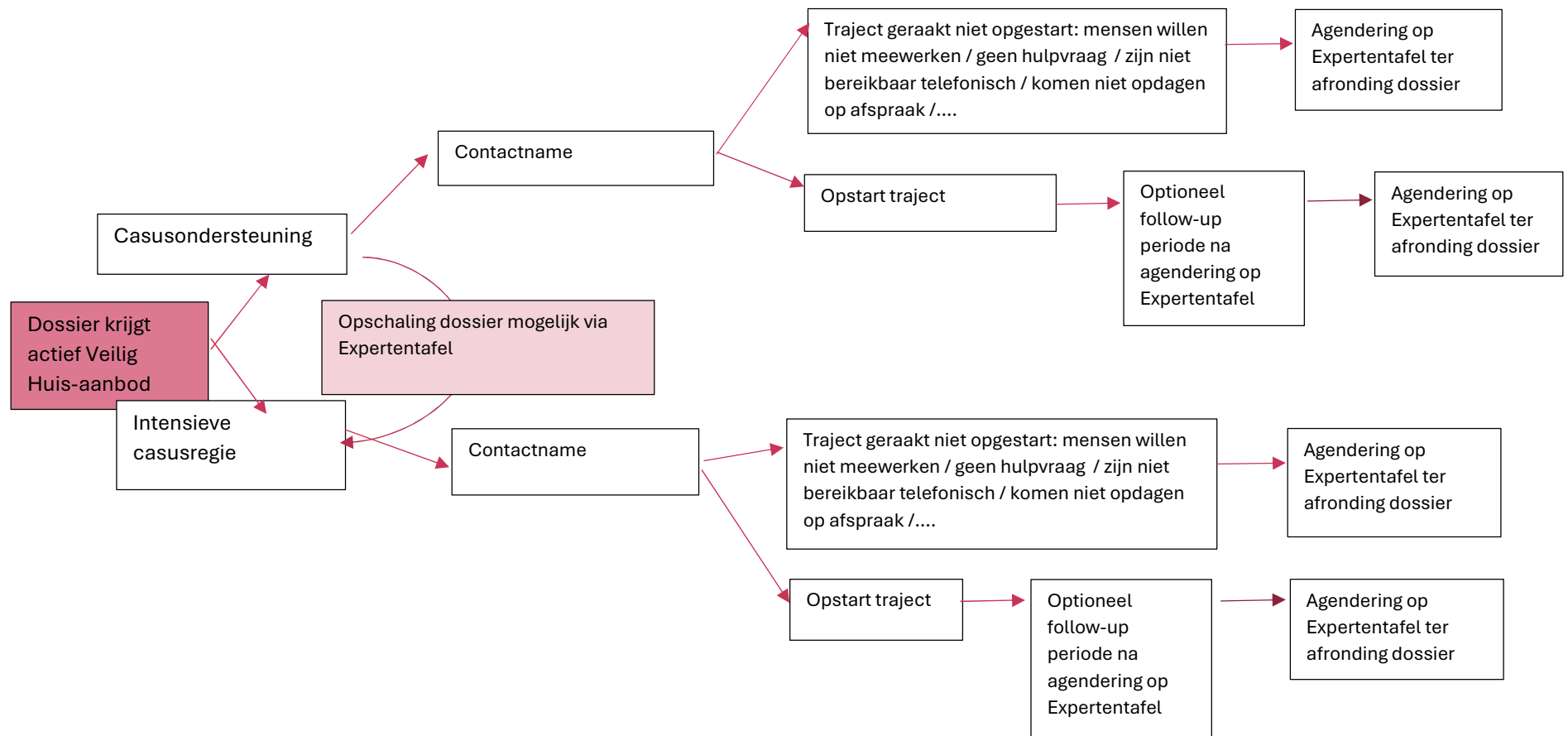
- Momenteel kunnen professionals dossiers aanmelden voor een intersectorale dossierbehandeling die voldoen aan al de volgende criteria:
 - er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van één of meer leden van het cliëntsysteem in het gedrang dreigt te komen;
 - intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
 - er is nood aan een afgestemde aanpak tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.
- Momenteel zijn de Veilige Huizen, buiten de lotgenotengroepen, niet rechtstreeks toegankelijk voor cliënten.

- Een dossier wordt pas als Veilig Huis-dossier aanschouwd na het aanvaarden van de aanmelding door de Veilig Huis-coördinator. Daarom wordt in deze kadertekst de fase voorafgaand aan de aanmelding slechts summier beschreven, aangezien deze buiten Veilig Huis gebeurt.
- Veilig Huis voert geen crisisinterventies uit. De aanmelder, alsook alle andere betrokken organisaties bij het cliëntsysteem, blijven vanuit hun eigen organisatie verantwoordelijk voor dringende crisisinterventies. De toepassing van Artikel 458 Sw (beroepsgeheim) en 422bis Sw (schuldig verzuim) blijven uiteraard hun volle relevantie en betekenis behouden.
- Een aanmelding bij Veilig Huis is geen garantie op een doorstroming naar een actief Veilig Huis-aanbod. Dit zal enkel gebeuren na een gewogen teambeslissing op het triageoverleg. De aanmelder zal hierover snel en actief op de hoogte gehouden worden.

Algemene procesflow – schematisch voorgesteld

Voorafgaand aan de aanmelding

Wanneer een aanmelder - ongeacht of dit iemand is van politie, justitie, hulp-of dienstverlenende organisatie, etc. - in contact komt met een IFG-situatie, zal hij/zij het nodige doen dat in zijn/haar mogelijkheden en takenpakket ligt.

Wanneer deze professional zich zorgen maakt om het gezin, dan kan hij/zij het volgende doen:

- kernpartner:
 - **anoniem** consult aanvragen bij Veilig Huis met het oog op (doorverwijs)mogelijkheden, advies omtrent handelen of inschattingen inzake een potentiële aanmelding bij Veilig Huis;
 - een dossier aanmelden bij Veilig Huis.
- niet-kernpartner:
 - **anoniem** consult aanvragen bij Veilig Huis met het oog op (doorverwijs)mogelijkheden, advies omtrent handelen of inschattingen inzake een potentiële aanmelding bij Veilig Huis;
 - een dossier aanmelden bij Veilig Huis na anoniem consult (zodat er vanuit de juiste informatie en het correcte kader aangemeld wordt en er geen foutieve verwachtingen ontstaan).

Wanneer er wordt beslist tot aanmelding van het dossier, wordt er verwacht dat de aanmelder minstens de volgende informatie aanbrengt via een **overzichtsdossier**:

- identiteitsgegevens van het gezin
- situatiebeschrijving (incl. inschatting IFG-profiel)
- risico-inschatting (dit gebeurt op basis van de voorhanden informatie, waardoor dit een dynamisch gegeven is; wanneer er nieuwe informatie beschikbaar is, kan dit aanleiding geven tot een herinschatting van het risiconiveau) en weging, waarbij onderstaand kleurenschema richtinggevend is

Groen Geweld tussen wie? • Geweld tussen volwassenen Kinderen? • Geen kinderen • Kinderen niet aanwezig tijdens feiten Hulpverlening? • Hulpverlening is lopende Gevaar? • Geen acuut gevaar	Oranje Geweld tussen wie? • Geweld tussen volwassenen Kinderen? • Kinderen actief traject bij gemandateerde voorziening • Kinderen rechtstreeks getuige van geweld Hulpverlening? • Geen hulpverlening • Hulpverlening geraakt niet opgestart of loopt niet naar behoren Gevaar? • Dreiging van gevaar • Escalatie van geweld • Levensdomeinen in gevaar • Balans risico- en beschermende factoren in gevaar Herhaling? • Meerdere malen groen	Rood Geweld tussen wie? • Geweld tussen volwassenen • Kind rechtstreeks slachtoffer Feiten? • Verwuring • Wapengebruik • Tegen kwetsbaar slachtoffer • Seksueel geweld • Letsels die dringende medische behandeling nodig hebben • Eergerelateerd geweld Hulpverlening? • Geen hulpverlening • Hulpverlening geraakt niet opgestart of loopt niet naar behoren Gevaar? • Angst voor veiligheid • Acuut gevaar • Escalatie van geweld • Levensdomeinen in gevaar • Balans risico- en beschermende factoren in gevaar Herhaling? • Meerdere malen oranje
--	---	---

Specifiek voor politie/parket: wanneer politie een overzichtsdossier aanmaakt/aanvult en inschat dat ze te maken hebben met een medium- tot hoog-ricosituatie (cfr. oranje/rood) die in aanmerking komt voor aanmelding bij Veilig Huis, zullen zij dit signaleren bij hun parket. Het parket

bekijkt vervolgens het overzichts dossier. Wanneer het parket het proportioneel acht dat er intersectoraal informatie wordt gedeeld én het geheim van het onderzoek niet in gevaar wordt gebracht door de aanmelding, kan het dossier doorstromen naar Veilig Huis.

Aanmelding

Zodra de Veilig Huis-coördinatie de aanmelding ontvangen heeft, bekijkt zij de ingezonden informatie en beoordeelt de aanmelding op basis van de volgende criteria:

- er sprake is van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van één of meer leden van het cliëntsysteem in het gedrang dreigt te komen;
- intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners noodzakelijk is om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
- er nood is aan een afgestemde aanpak tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Als er onvoldoende informatie beschikbaar is of wanneer deze niet voldoende duidelijk is, kan de coördinator contact opnemen met de aanmelder met de vraag om dit aan te vullen / aan te passen. De Veilig Huis-coördinator stelt dan het oordeel over de ontvankelijkheid van de aanmelding uit totdat de nodige informatie voorhanden is.

Wanneer de Veilig Huis-coördinatie van oordeel is dat het dossier niet voldoet aan de criteria, wordt het dossier niet aanvaard en wordt deze boodschap ook overgemaakt aan de aanmelder. Hierbij wordt de reden van niet-aanvaarding meegegeven, alsook de mogelijkheid tot anoniem consult aangeboden om op deze manier handvaten te geven omtrent de situatie. Het dossier zal dan ook niet doorstromen naar de volgende processtap en zal dus niet zichtbaar zijn voor andere kernpartners.

Wanneer de Veilig Huis-coördinatie van oordeel is dat de criteria bereikt zijn en dat de aanmelding dus gerechtvaardigd is, zullen zij het dossier aanvaarden en openstellen voor de andere kernpartners.

Schriftelijke voorafgaandelijke informatiedeling

Na openstelling van het dossier, krijgen de kernpartners de mogelijkheid om op schriftelijke wijze de aanmelding aan te vullen. Er wordt in deze fase enkel informatie gedeeld die noodzakelijk is om in te schatten wat het risico is op nieuw geweld, of het aangewezen is om een traject op te starten binnen Veilig Huis en welk traject hier het meest aangewezen is.

Concreet wordt de aanmelding dus enkel aangevuld met objectieve informatie over een eventueel reeds lopend traject binnen de eigen organisatie en een inschatting omtrent het vervolgtraject binnen het Veilig Huis. Aandachtspunten hierbij zijn:

- Kernpartners sluiten aan op de overlegtafels vanuit de visie dat ze een relevante bijdrage kunnen leveren bij de dossierbespreking. Er is sprake van een spreekrecht, geen spreekplicht.
- Het is de verantwoordelijkheid van de kernpartners dat de informatie met betrekking tot de nieuwe dossiers zo snel mogelijk gedeeld wordt.
- Deze schriftelijke infodeling gebeurt ter voorbereiding op het effectieve casusoverleg, namelijk het triageoverleg. Als gevolg hiervan valt deze schriftelijk gedeelde informatie ook onder de geheimhoudingsplicht.

Het gaat hoofdzakelijk om volgende informatie die schriftelijk gedeeld wordt:

- Zijn de betrokkenen gekend binnen de organisatie?
- Is dit een lopend traject of een afgesloten traject?
- Als er nog een lopend traject is.

- Vindt de collega een intersectoraal Veilig Huis-aanbod een meerwaarde ten opzichte van het eigen traject?
- Wie is de rechtstreekse contactpersoon?
- Is er nog andere relevante informatie bekend die de kernpartner wil meedelen (o.a. met het oog op de inschatting m.b.t. het al dan niet aanbieden van een actief VH-traject)?

Op het moment van de aanmelding en/of infodeling kan het zijn dat één of meerdere betrokkenen daarvan nog niet op de hoogte zijn. Dat is ook geen vereiste in het kader van artikel 458ter van het Strafwetboek, dat deze intersectorale informatiedeling mogelijk maakt, die dus kan gebeuren zonder kennisgeving en toestemming van de betrokkenen. Het Veilig Huis streeft wel naar een zo groot mogelijke transparantie en betrokkenheid, maar houdt daarbij rekening met zowel het veiligheidsaspect als de nagestreefde snelheid van de dossierbehandeling binnen Veilig Huis. Er zit namelijk relatief weinig tijd tussen aanmelding, schriftelijke aanvulling van de aanmelding en het triageoverleg (zie verder). Dat is een bewuste keuze, want hoe korter die tijd, hoe korter we op de bal kunnen spelen en hoe groter de kans dat het gezin openstaat voor verandering / een aanbod.

Betrokkenen pas actief informeren na het triageoverleg heeft het voordeel dat de betrokkenen maar één brief of andere vorm van communicatie ontvangen, waarin de aanmelding en infodeling worden toegelicht, maar waarin ook meteen wordt aangegeven of er al dan niet een actief aanbod volgt vanuit het Veilig Huis, met de nodige kadering daarrond. Dit wordt vanuit de ervaring van de al langer bestaande Veilige Huizen als efficiënter, effectiever en cliëntvriendelijker ervaren.

Triageoverleg

Wekelijks worden de aangemelde dossiers, die zijn doorgestroomd voor infodeling, besproken op het triageoverleg. Het Veilig Huis hanteert daarbij het subsidiariteitsprincipe, waarbij gekozen wordt voor de minst ingrijpende vorm om veiligheid te installeren, systemisch en afgestemd te werken en het welzijn van de betrokkenen te vergroten.

Deelnemers

Volgende personen maken minstens deel uit van het triageoverleg:

- 1 coördinator (die eventueel ondersteund wordt door een administratief medewerker voor de verslaggeving);
- 1 liaison van parket ;
- 1 verbindingsmedewerker politie;
- 1 vertegenwoordiger vanuit hulpverlening;
- 1 liaison van een gemandateerde voorziening (onderling te regelen tussen OCJ en VK).

De deelnemers aan het casusoverleg zijn conform artikel 14 §1 decreet Veilige Huizen verplicht tot geheimhouding wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

Er wordt voor gekozen om dit vaste personen te laten zijn (bijvoorbeeld met de mogelijkheid om een mandaat toe te kennen voor een periode van bijvoorbeeld 6 maanden of een jaar), om consistentie en ervaring op te bouwen in de beslissingen die genomen worden op een dergelijk triageoverleg. Indien een van hen uitzonderlijk niet kan aansluiten op het triage-overleg wordt deze liefst vervangen door een vaste back-up figuur. Het niet-aanwezig zijn van 1 persoon is geen reden om het triage-overleg te annuleren.

Aanpak

Het triageoverleg wordt voorafgaandelijk door alle aanwezigen grondig voorbereid, zodat het op een efficiënte en kwaliteitsvolle manier kan verlopen. Op basis van de beschikbare informatie wordt er namelijk

per dossier beslist of een dossier een effectief Veilig Huis-aanbod krijgt of niet. Hiervoor worden de volgende criteria als leidraad gehanteerd:

- Staat IFG op de voorgrond?
- Is er sprake van recidive / escalatie / zware feiten of dreiging / eerderrelateerd geweld?
- Zijn er kinderen betrokken/ aanwezig?
- Zijn er al diensten betrokken?
- Hebben wij een meerwaarde ten opzichte van die betrokken diensten?
- Is er een nood aan een intersectorale aanpak/afstemming in dit dossier?
- Tot welke doelgroep behoort het gezin?
- Beschikken wij over een Veilig Huis-aanbod waar dit gezin bij gebaat is en welk is dit?
- Staan deze mensen open voor een Veilig Huis-aanbod?
- Met welke snelheid moet het dossier opgenomen worden?
- Zijn alle betrokkenen op de hoogte van aanmelding / politionele betrokkenheid?

Het is mogelijk dat er tijdens de bespreking van het dossier op het triageoverleg wordt vastgesteld dat er onvoldoende informatie is om over te gaan tot een beslissing. Mogelijke redenen hiervoor zijn.

- Er is bepaalde informatie, die als essentieel wordt ingeschat, nog niet voorhanden (omdat er bijvoorbeeld nog een verhoor moet plaatsvinden).
- Er is meer inhoudelijke informatie nodig om in te kunnen schatten of een aanbod vanuit het Veilig Huis een meerwaarde heeft ten opzichte van een lopend traject.
- Er wordt een justitiële beslissing afgewacht (bijvoorbeeld een al dan niet verlenging van een tijdelijk huisverbod).
- Er is net een traject opgestart bij een kernpartner en deze opstart wordt afgewacht.

Er zal dan afgesproken worden hoe deze bijkomende informatie kan bekomen worden en wanneer het dossier opnieuw geagendeerd wordt voor bespreking op het triageoverleg.

Er zijn finaal 2 uitkomsten mogelijk wanneer een dossier wordt besproken op het triageoverleg, hetgeen ook wordt toegevoegd in elk Veilig Huis-dossier:

- Het dossier krijgt geen actief Veilig Huis-aanbod.
- Het dossier krijgt een actief Veilig Huis-aanbod

Indien er geen consensus kan gevonden worden over het gepaste gevolg voor een aanmelding of wanneer een partnerorganisatie aangeeft dat dit wenselijk is, zal het dossier op de eerstvolgende expertentafel geagendeerd worden ter bespreking. Het is mogelijk dat hiervoor een bijkomende dienst/professional wordt uitgenodigd (bv. de aanmelder) om via een bespreking meer informatie te verschaffen om tot een kwaliteitsvolle beslissing te komen.

Geen actief aanbod

Er zijn verschillende mogelijke redenen waarom een dossier geen actief aanbod krijgt.

- Er zijn al één of meerdere partners betrokken die de IFG-component in het dossier mee (gaan) opnemen in hun traject, waardoor op het triageoverleg wordt ingeschat dat een bijkomend traject geen of te beperkte meerwaarde zou hebben.
 - Er is in dat geval ook altijd de mogelijkheid dat de betrokken partner(s) ondersteuning krijgt vanuit het Veilig Huis (bijvoorbeeld consult met het oog op bijkomende handvaten om met de situatie om te gaan).

- Als er verder in het traject door die partner(s) wordt ingeschat dat een bijkomend aanbod vanuit het Veilig Huis toch wenselijk is, kan hij dat signaleren via de liaison van zijn organisatie, die het dan opnieuw kan aanmelden voor triageoverleg.
- Er wordt na de infodeling ingeschat dat het dossier toch geen intersectorale aanpak vereist.
- Er wordt ingeschat dat vooral een andere problematiek primair op de voorgrond staat (bijvoorbeeld een psychiatrische of verslavingsproblematiek), waardoor het niet mogelijk is om op dat moment aan de slag te gaan rond de IFG-problematiek.
- Het Veilig Huis beschikt niet over een aanbod dat passend is voor dit gezin.
 - Als dat vaker voorkomt in specifieke situaties, zal dat door de coördinatie als beleidssignaal meegenomen worden.
- Er wordt ingeschat dat het niet haalbaar is om in vrijwilligheid te werken met deze cliënt(en).

Wanneer op het triageoverleg beslist wordt dat een dossier geen actief aanbod krijgt, gebeurt minimaal het volgende.

- Er wordt afgesproken hoe en wie de betrokken cliënten hierover inlicht. Als er wordt ingeschat dat het informeren van één of meerdere betrokkenen de onveiligheid zou verhogen, kan daar uitzonderlijk van afgeweken worden. Dit is een beslissing die in consensus wordt genomen op het triageoverleg, rekening houdend met alle voorwaarden van artikel 14 van het decreet Veilige Huizen.
- De aanmelder en de eventueel actief betrokken kernpartners worden op de hoogte gesteld. Zij kunnen daarnaast ook een intersectoraal advies krijgen, alsook de boodschap dat er de mogelijkheid tot verdiepend consult via hun liaison of via de algemene consultfunctie van Veilig Huis bestaat. Wanneer uit dit consult zou blijken dat er toch meer verontrusting is of er nieuwe ontwikkelingen zijn, is er altijd een mogelijkheid om het dossier opnieuw aan te melden.
- Ook als een dossier geen actief aanbod krijgt, bestaat de mogelijkheid om het te bespreken op de Expertentafel. Per dossier wordt door de coördinator bekeken of dat (zeer uitzonderlijk) mogelijk is en wordt duidelijk aan de aanvrager gekaderd dat het niet is om toch nog een aanbod te verkrijgen. Wordt de vraag tot bespreking hierna herhaald, moet dit altijd via een heraanmelding van het dossier gebeuren.

Actief aanbod

Een actief aanbod vanuit het Veilig Huis kan bestaan uit:

- casusondersteuning;
- intensieve casusregie;
- een centrum-specifiek intersectoraal aanbod (EGG, IRIS... - wordt later verder uitgewerkt).

De keuze van aanbod vanuit het triageoverleg gebeurt onder meer op basis van de problematiek, de doelgroep, een inschatting van het traject dat nodig is in de betrokken situatie en de beschikbaarheid van het nodige aanbod. Het Veilig Huis hanteert daarbij het subsidiariteitsprincipe, waarbij gekozen wordt voor de minst ingrijpende vorm om veiligheid te installeren, systemisch en afgestemd te werken en het welzijn van de betrokkenen te vergroten.

- Wanneer het triageoverleg beslist om casusondersteuning in te zetten, wordt het dossier toegevoegd aan de dossierlijst van de betrokken politiezone / gemeente. Op basis van de inschatting kan het triageteam een dossier prioritair maken en bovenaan de dossierlijst plaatsen, maar dat is eerder uitzonderlijk. Een casusondersteuner neemt telkens het bovenste dossier op. Dat gebeurt zo snel mogelijk, maar er wordt gestreefd naar een opstart binnen de maand.

- Als er beslist wordt tot intensieve casusregie, zal het dossier zo snel mogelijk toebedeeld worden aan één van de casusregisseurs, die zo snel mogelijk opstart. Er wordt hierbij gestreefd naar een opstart binnen de 7 werkdagen.

Er werd een basiskader omtrent casusondersteuning en casusregie ontwikkeld, dat dieper ingaat op de manier waarop deze trajecten vormkrijgen. Dit kader is op te vragen bij de strategisch coördinator.

Aanbod Casusondersteuning		Intensieve casusregie (ICR)
Doel-groep	Gezinnen uit balans - o (dreiging van) aanwezigheid van intrafamiliaal geweld - o de aanwezigheid van vaak meerdere stressfactoren - o het in gedrang zijn van veiligheid en ontwikkeling van de betrokkenen - o problematiek op meerdere leefgebieden met een beperkte hulpverleningsgeschiedenis en een (minimale) basis van draagkracht ((beginnend) inzicht, (beperkte) bereidheid om aan de slag te gaan en hulp te zoeken).	Structureel onveilige gezinnen - o ernstige en/of complexe vormen van geweld - o dreigend gevaar / hoog risico op geweld of escalatie - o langdurend geweld - o problematiek op meerdere leefgebieden en langdurig geen vooruitgang of oplossingen in zicht met een problematische hulpverleningsgeschiedenis.
Aanbod	In deze trajecten staat veiligheid centraal, alsook het verhelderen en analyseren van de bestaande hulpvragen . Binnen casusondersteuning wordt er een veiligheidsaanpak geïnstalleerd en wordt er gezocht naar de meest gepaste hulp- en dienstverlening voor alle betrokkenen, waarnaar zij op een warme manier worden doorverwezen, wat beperkt wordt opgevolgd via een intersectoraal overleg en samenwerking waar nodig.	Binnen ICR-trajecten staat het werken rond (directe én duurzame) veiligheid centraal, alsook het analyseren van de situatie, de geweldsdynamiek , het vergroten van veranderingsbereidheid , het uitzuiveren van de hulpvragen van alle betrokkenen en het betrekken/regisseren van de meest gepaste hulp- en dienstverlening voor alle betrokkenen en dit alles met een (zeer) nauwe intersectorale samenwerking.
Duurtijd	Richttijd: Evaluatie na max. 4 maanden (eventueel verlengbaar met 2 maanden).	Richttijd: Evaluatie na max. 12 maanden (eventueel verlengbaar met 6 maanden).
Team	Ondersteuningsteam	Regieteam

(Inter)sectorale opvolging en overleg

(Inter)sectorale opvolging en overleg, één van de belangrijkste activiteiten van het Veilig Huis om een verschil te maken binnen gezinnen die met geweld te maken hebben, gebeurt via een getrappt systeem, om die overlegmomenten zo efficiënt en kwaliteitsvol mogelijk te maken. Deze worden hieronder beperkt toegelicht, maar worden verder verduidelijkt in het document “Informatiestromen binnen het casusoverleg”.

Teamoverleg

Er worden structurele overlegmomenten ingepland voor de casusregisseurs/-ondersteuners onderling. Deze teammomenten zijn vooral bedoeld voor interne dossierbespreking: bespreking van lopende dossiers of consultvragen, expertisedeling, het aftoetsen, bespreken of opmaken van een plan van aanpak, het krijgen van ondersteuning door teamgenoten, het signaleren van knelpunten en beleidssignalen, ...

Expertentafel

Op de intersectorale Expertentafel kunnen zowel dossiers casusondersteuning/intensieve casusregie geagendeerd worden. Op dit overleg, dat voorgezeten wordt door de Veilig Huis-coördinatie, sluiten de liaisons van de kernpartners aan. De vergadering beschikt over beslissingsbevoegdheid met betrekking tot de status van een dossier (bijvoorbeeld afronden of niet). Voor de inhoudelijke aanpak vervult zij een adviserende en ondersteunende rol, waarbij de expertise en aanbevelingen van de betrokken partners zo goed als mogelijk worden meegenomen in de verdere opvolging. Deze overlegtafel is vooral bedoeld voor intersectorale dossierbespreking van IFG-dossiers met het oog op infodeling, intersectorale afstemming en samenwerking, veiligheidsinschatting en -afspraken, expertisedeling, bespreken van plan van aanpak, ... Ook is er ruimte voor het signaleren van knelpunten en beleidssignalen. De beslissing/bespreking wordt achteraf ook in elk Veilig Huis-dossier toegevoegd.

Netwerkoverleg

Een netwerkoverleg is een overleg tussen de casusregisseur enerzijds en een aantal rechtstreeks betrokken professionals bij het cliëntsysteem anderzijds. De rechtstreeks betrokken professionals kunnen hulp- en dienstverleners zijn, maar het is ook mogelijk dat de politie of het parket deelneemt. Ook dit netwerkoverleg wordt gekwalificeerd als een casusoverleg in de zin van artikel 458ter van het Strafwetboek. Hierdoor kunnen alle rechtstreeks betrokken professionals uitgenodigd worden door een VH-casusregisseur om samen aan tafel te zitten en informatie met elkaar te delen.

Uitzonderlijk kunnen eveneens cliënten aansluiten, maar dan zijn er voorafgaandelijk bijkomende afspraken nodig tussen de aanwezige professionals over welke informatie er door wie teruggekoppeld wordt naar het cliëntsysteem.

Bilaterale contacten met het professionele netwerk

In principe moeten alle informatie en vragen formeel op de expertentafel besproken worden. Echter, indien noodzakelijk, kan de casusregisseur direct contact hebben met de rechtstreeks betrokken professional in het cliëntsysteem (bijvoorbeeld een justitieassistent, een consultant, een maatschappelijk assistent van het OCMW,...). De contacten tussen de casusregisseur en deze rechtstreeks betrokken professional worden eveneens beschouwd als een casusoverleg (in beperkte samenstelling) in de zin van het decreet Veilige Huizen.

Andere soorten overleg – niet georganiseerd door Veilig Huis

Wanneer een casusregisseur wordt uitgenodigd om deel te nemen aan een (casus)overleg dat niet door Veilig Huis wordt georganiseerd, denk bijvoorbeeld aan een LCO (Lokaal Cliëntoverleg) of een LIVC (Lokale

Integrale Veiligheidscel), moet deze zich ervan bewust zijn dat het decreet Veilige Huizen niet van toepassing is en dat er andere regels gelden, afhankelijk van het type overleg. In dergelijke situaties is het raadzaam om op voorhand advies in te winnen over welke informatie al dan niet gedeeld kan worden. Dit kan bij de VH-coördinatie, die op hun beurt het juridisch team van de Afdeling Beleid van het Agentschap Justitie en Handhaving kunnen raadplegen.

Afronding

Dossiers die een casusregisseur/casusondersteuner wil afronden, worden eveneens geagendeerd op de Expertentafel.

Tijdens de bespreking van een dossier kan er meer zicht gegeven worden op het al dan niet meewerken van de betrokkenen, de bereidheid van de betrokkenen om aan de slag te gaan met de doelstellingen van het plan van aanpak, de feedback van de organisaties waarnaar doorverwezen werd, de feedback van de betrokkenen over hun huidige situatie... De Expertentafel kan dan beslissen om het dossier effectief af te ronden of eerst nog een opvolgingsperiode in te bouwen.

- Als er niet wordt overgegaan tot een opvolgingsperiode, dan is een nieuwe aanmelding bij Veilig Huis nodig in geval van nood aan intersectorale infodeling / nieuw actief aanbod vanuit Veilig Huis.
- Indien er wel wordt overgegaan tot een opvolgingsperiode, dan is dit voor maximaal een periode van 6 maanden. Gedurende die tijd kunnen partners bij nieuwe verontrusting vragen om het dossier opnieuw te agenderen op een Expertentafel ter bespreking. Na het aflopen van de follow-up-periode wordt het dossier opnieuw geagendeerd op de Expertentafel met het oog op het effectief afronden van het dossier binnen Veilig Huis.

Om zo efficiënt mogelijk te overleggen, worden normaal gezien enkel de dossiers besproken waarin de casusregisseur/casusondersteuner zich (ernstig) zorgen maakt over de situatie en de veiligheid van de betrokkenen (met speciale aandacht voor de kinderen). Alle dossiers die worden afgerond, worden sowieso wel opgenomen in de agenda van de Expertentafel en worden voorafgaand aan het overleg bekeken door alle betrokken kernpartners. Wanneer zij zich zorgen maken over een dossier dat geagendeerd staat voor afronding en zij er graag meer informatie over willen, kunnen zij vragen om het dossier toch expliciet te bespreken. Als ze dat signaal niet geven, wordt er uitgegaan van een positief advies voor de afronding, alsook dat er geen nood is voor een follow-up-periode. De afronding van een dossier wordt door de casusregisseur/casusondersteuner meegedeeld aan de actief betrokken organisaties en de betrokkenen zelf. Deze beslissing wordt ook opgenomen in het overzichts dossier.

Consult

Zoals al meermaals is aangegeven, komt IFG voor in alle lagen van de bevolking en manifesteert zich binnen verschillende gezins- en familiecontexten. Het wordt op uiteenlopende manieren zichtbaar, bijvoorbeeld via scholen, huisartsen, OCMW's, of binnen andere hulpverleningstrajecten. Door de diverse vormen en settings waarin IFG zich aandient, is het van belang dat het consultaanbod van de Veilige Huizen hier adequaat op is afgestemd.

Professionals, beschikken niet altijd over de nodige expertise of handelingszekerheid, wat kan leiden tot onzekerheid in het eigen handelen en de vrees onveilige situaties niet te herkennen of zelfs ongewild te verergeren. Het consult van het Veilig Huis speelt hierin een cruciale rol door als wegwijzer te fungeren: het biedt gericht advies en ondersteunt professionals in hun eigen handelen, en draagt zo bij tot een veilige en verantwoorde aanpak van IFG. Tegelijkertijd wordt ingeschat of het Veilig Huis een rol kan opnemen in de verdere opvolging van de situatie. Zo vormt het consult niet alleen een waardevolle vorm van deskundigheidsbevordering, maar kan het ook leiden tot een effectieve aanmelding bij Veilig Huis.

Het consultaanbod is dan ook een essentiële pijler in de ondersteuning van professionals die geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld. Het consult vindt altijd plaats in een 1-op-1 setting,

waarbij een professional met een gerichte vraag in gesprek gaat met een medewerker van het Veilig Huis. Dit betreft een eenmalig, afgebakend adviesgesprek, waarbij geen persoonsgegevens van cliënten worden gedeeld met Veilig Huis en de vertrouwelijkheid gewaarborgd blijft. Na het adviesgesprek wordt de situatie in principe niet verder opgevolgd door Veilig Huis, tenzij het dossier bij Veilig Huis wordt aangemeld voor intersectorale samenwerking. Het consult wordt gegeven door ervaren medewerkers met expertise in de dynamieken van IFG en de intersectorale aanpak ervan. Dit kan gaan om medewerkers van de Vlaamse overheid, de mede-inrichter (stad Antwerpen) of van kernpartners van Veilig Huis (CAW, VK ...). In uitzonderlijke gevallen kan een kortdurend coachingstraject worden aangeboden, maar enkel wanneer dit expliciet wordt gevraagd en door het Veilig Huis als noodzakelijk wordt gezien. Duidelijkheid over de grenzen van het consult is essentieel om realistische verwachtingen te stellen en de effectiviteit van het aanbod te waarborgen.

Daarnaast is het essentieel dat het consultaanbod van het Veilig Huis goed is afgestemd met andere advies- en consultlijnen. Deze afstemming voorkomt onduidelijkheden en overlap, wat bijdraagt aan een heldere positionering van het consult in het bredere netwerk van hulp- en adviesdiensten. Aangezien de Veilige Huizen samenwerkingsverbanden zijn, moet de consultfunctie zorgvuldig worden gepositioneerd en geïntegreerd binnen deze netwerken. Concreet betekent dit dat samenwerkingsafspraken moeten worden gemaakt met andere partners. Deze afspraken worden op centraal niveau vastgelegd voor partners met een Vlaams dekkend aanbod, en op lokaal niveau voor partners met een regionaal aanbod. Er wordt eveneens een basiskader 'consult' opgemaakt, dat op te vragen is bij de strategisch coördinator van elk Veilig Huis.

Lotgenotenwerking

Lotgenotengroepen binnen Veilig Huis zijn een belangrijk onderdeel van de ondersteuning die geboden wordt aan slachtoffers en andere betrokkenen van intrafamiliaal geweld. Deze groepen bieden een veilige en vertrouwelijke ruimte waarin deelnemers hun ervaringen kunnen delen, steun kunnen vinden bij elkaar, en het gevoel van isolatie kunnen verminderen. Het doel is om hen te helpen zelfvertrouwen op te bouwen en een sterker gevoel van verbondenheid te ontwikkelen, zodat ze minder alleen staan in hun situatie.

Binnen Veilig Huis maken de lotgenotengroepen deel uit van het laagdrempelige aanbod (spoor 0), los van de intersectorale samenwerking die plaatsvindt binnen spoor 2 en 3. Het is essentieel dat deze sporen duidelijk van elkaar worden onderscheiden om overlap te voorkomen en de effectiviteit van beide trajecten te waarborgen. Deelname aan de lotgenotengroepen is volledig vrijwillig, en de vertrouwelijkheid van de gesprekken wordt strikt gewaarborgd, wat bijdraagt aan een veilige en ondersteunende omgeving. Uiteraard kan er wel doorverwezen worden naar het aanbod of de mogelijkheden van de kernpartners, maar er is geen automatische doorstroom naar een Veilig Huis-traject en/of intersectorale infodeling tussen de partners.

Deze groepen bieden niet alleen emotionele steun, maar kunnen ook een signaalfunctie vervullen wanneer er nieuwe risico's of behoeften naar voren komen. Ze vormen echter geen automatisch opstap naar de intersectorale trajecten binnen Veilig Huis. In gevallen van ernstige zorgen wordt in overleg met de betrokkenen gekeken naar de te nemen vervolgstappen.

Het is belangrijk te benadrukken dat lotgenotengroepen geen vervanging zijn voor therapie. Ze richten zich op psycho-educatie, empowerment en wederzijdse ondersteuning, maar zijn niet bedoeld voor professionele diagnostiek of behandeling. In bepaalde gevallen kunnen ze echter als aanvulling op therapie dienen of als opstap naar professionele hulp. Begeleiders zorgen ervoor dat indien nodig, tijdig doorverwijzingen naar andere vormen van zorg plaatsvinden.

De lotgenotengroepen dragen substantiële bij aan de bredere missie van Veilig Huis: samen werken aan een veilige toekomst voor gezinnen. Ze vormen een laagdrempelige toegang voor mensen die met intrafamiliaal geweld te maken hebben, en helpen hen niet alleen in hun herstelproces, maar versterken ook het netwerk van ondersteunende hulp.